

Úverový proces vybraných obchodných spoločností v komerčnej banke na Slovensku

Bakalárska práca

Vedoucí práce:
Ing. Pavel Žiaran, Ph.D.

Agáta Ščurková

Brno 2015

Poděkování

Dovoľujem si touto cestou poďakovať vedúcemu bakalárskej práce Ing. Pavlovi Žiaranovi, Ph.D. za cenné rady a pomoc, ktoré mi poskytol pri spracovaní mojej bakalárskej práce. Ďalej by som sa chcela poďakovať konzultantovi Ing. Marošovi Zrubanovi a doc. Ing. Vlaste Kašparovskej, Ph.D. za ochotu, odborné rady a pripomienky, ktoré mi poskytli v priebehu tejto práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Úverový proces vybraných obchodných spoločností v komerčnej banke na Slovensku**

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmetná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 22. května 2015

Abstract

Ščurková, A. The loan process of the selected corporations in commercial bank in Slovakia. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2015.

The subject of the Bachelor thesis is the loan process of business companies in selected commercial bank in Slovakia. The main focus is on the development of macroeconomics indicators and the development of evolution of the bond market in Slovakia between years 2007-2013. The practical part points out the description of selected prosperous companies, which have been in the Slovak market for a long time and subsequently it also evaluates their credit worthiness and level of risk by means of qualitative and quantitative indicators according to criteria of the selected commercial bank.

Keywords

GDP, export, import, loan, interest rates, loan process

Abstrakt

Ščurková, A. Úverový proces vybraných obchodných spoločností v komerčnej banke na Slovensku. Bakalárska práca. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Predmetom bakalárskej práce je úverový proces obchodných spoločností vo vybranej komerčnej banke na Slovensku. Pozornosť je upriamená taktiež na vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov a na vývoj úverového trhu na Slovensku v rokoch 2007-2013. Praktická časť poukazuje na popis vybraných prosperujúcich spoločností, ktoré dlhodobo pôsobia na slovenskom trhu a následne prebehne vyhodnotenie ich bonity a rizikovosti pomocou kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov podľa kritérií vybranej komerčnej banky.

Kľúčové slová

HDP, vývoz, dovoz, úver, úrokové sadzby, úverový proces

Obsah

1	Úvod a cieľ práce	11
1.1	Úvod.....	11
1.2	Cieľ práce.....	11
2	Metodika	12
3	Teoretická časť	14
3.1	Vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov.....	14
3.2	Vývoj na úverovom trhu	21
3.3	Úverový proces podnikateľských subjektov	27
3.3.1	Žiadosť o poskytnutí úveru	28
3.3.2	Úverová analýza.....	29
3.3.3	Uzatváranie úverovej zmluvy a uvoľnenie čerpania úveru	32
3.3.4	Kontrola dodržiavania podmienok úverovej zmluvy.....	32
3.3.5	Splácanie úveru a úrokov, uvoľnenie prípadných záruk.....	33
4	Praktická časť	34
4.1	Posúdenie bonity klienta.....	34
4.1.1	Firma A.....	34
4.1.2	Firma B.....	41
4.1.3	Firma C.....	48
5	Diskusia a záver	56
6	Literatúra	59
A	Vzorce	65
B	Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy A	70
C	Cash – Flow Firmy A	73
D	Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A	77
E	Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B	80

F	Cash – Flow Firmy B	83
G	Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B	87
H	Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy C	90
I	Cash – Flow Firmy C	93
J	Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C	97

Seznam obrázků

Obr. 1	Hrubý domácí produkt	15
Obr. 2	Hrubý domácí produkt	16
Obr. 3	Komoditná štruktúra vývozu SR v roku 2012	17
Obr. 4	Komoditná štruktúra dovozu SR v roku 2012	18
Obr. 5	Tržby za vlastné výkony a tovar vo vybraných odvetviach	19
Obr. 6	Prvá a druhá vlna krízy v eurozóne a v SR zobrazená štvrťročnými údajmi o zmenách reálneho HDP	20
Obr. 7	Vývoj automobilového priemyslu	21
Obr. 8	Úrokové sadzby z vkladov a úverov podnikov	23
Obr. 9	Úvery podnikovému sektoru	25
Obr. 10	Úrokové miery	26
Obr. 11	Majetok a záväzky Firmy A	35
Obr. 12	Výnosy z bežnej činnosti Firmy A	36
Obr. 13	Zisky Firmy A	37
Obr. 14	Likvidita Firmy A	38
Obr. 15	Tokové zadĺženie Firmy A	39
Obr. 16	EBITDA Firmy A	40
Obr. 17	Majetok a záväzky Firmy B	42
Obr. 18	Výnosy z bežnej činnosti Firmy B	43
Obr. 19	Zisky Firmy B	44
Obr. 20	Likvidita Firmy B	45
Obr. 21	Tokové zadĺženie Firmy B	46

Obr. 22	EBITDA Firmy B	47
Obr. 23	Majetok a závázky Firmy C	49
Obr. 24	Výnosy z bežnej činnosti Firmy C	50
Obr. 25	Zisky Firmy C	51
Obr. 26	Likvidita Firmy C	52
Obr. 27	Tokové zadĺženie Firmy C	53
Obr. 28	EBITDA Firmy C	54

Seznam tabulek

Tab. 1	Etapy úverového procesu	28
Tab. 2	Štruktúra zamestnancov	30
Tab. 3	Majetok a záväzky firmy A	35

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Ekonomické subjekty, či už sú to domácnosti alebo obchodné spoločnosti, potrebujú finančné prostriedky pre uspokojenie svojich potrieb. Tieto subjekty sa často dostávajú do situácie, kedy majú buď prebytok alebo nedostatok finančných prostriedkov. Bankový systém umožňuje premiestňovať finančné prostriedky od prebytkových subjektov k deficitným, ktorí sa ich snažia využiť čo najefektívnejšie.

Práca je zameraná na obchodné spoločnosti z automobilového priemyslu, ktoré sa dostali do situácie, kedy potrebujú finančnú podporu pre efektívne zhodnotenie svojho majetku a rozšírenie svojej podnikateľskej činnosti. Nachádzame sa v rokoch, kedy sa spoločnosti aj banky snažia dostať z problémov, ktoré sa začali prejavovať po roku 2007, po vypuknutí americkej finančnej a hospodárskej krízy. Táto situácia v Slovenskej republike postihla aj automobilový priemysel, pokles predaja, a preto ďalšia šíriaca sa neistota núti predajcov automobilov osloviť banky o prefinancovanie. Tieto finančné prostriedky môžu dostať od vybranej komerčnej banky.

Banky, ktoré sa špecializujú na informácie ohľadom trhu, vývojových trendov a klientov, majú potrebných expertov, ktorí vedia vyčíslieť riziko úveru a nájsť vhodné riešenie ako pre banku, tak aj pre spoločnosť. Táto práca umožňuje znížiť transakčné náklady, čiže urýchliť úverový proces obom stranám a to predložením potrebných údajov a dokumentov, ktoré vybraná komerčná banka vyžaduje pre vyhodnotenie bonity klienta. Otázkou je, či banka podstúpi riziko a poskytne úver obchodným spoločnostiam podľa zjednaných podmienok a preto praktická časť sa zaoberá vyhodnotením ich bonity a rizikovosti.

1.2 Cieľ práce

Prvotný cieľ bakalárskej práce je popísať vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov ako HDP, vývoz a dovoz a s tým spojený dopyt a ponuka po tovaroch a službách pri predaji motorových vozidiel na Slovensku od roku 2007 do roku 2013. Taktiež je popísaná situácia na úverovom trhu a vývoj úrokových sadzieb v sledovanom období.

Druhotný cieľ je popis a analýza úverového procesu vo vybranej komerčnej banke a popis hlavných kritérií, podľa ktorých sa banka rozhoduje o poskytnutí či zamietnutí úveru.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je previesť analýzu bonity a schopnosti úverovania a následne posúdiť a vyhodnotiť bonitu vybraných obchodných spoločností zaoberajúcich sa predajom a servisom automobilov pôsobiacich na Slovensku a ich schopnosť získať úver v aktuálnych podmienkach úverového trhu na Slovensku.

2 Metodika

Teoretická časť vychádza z odbornej literatúry a odborných článkov, ktoré sú použité v praktickej časti pri analýze vybraných spoločností, pričom údaje sú za roky 2007 – 2013. Získané výsledky sú vyhodnotené a porovnané s optimálnym stavom, ktorý uvádzajú odborné zdroje. V prvej časti práce je použitá metóda deskripcie.

Ďalej je popisovaný vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov ako HDP, vývoz a dovoz a s tým spojený dopyt a ponuka po tovaroch a službách pri predaji motorových vozidiel na Slovensku od roku 2007 do roku 2013. Dôvodom je ich vplyv na podnikateľský a bankový sektor. Taktiež je popisovaná situáciu na úverovom trhu a vývoj úrokových sadzieb v sledovanom období.

Úverový proces podnikateľských subjektov a jeho jednotlivé fázy sú popísané podľa kritérií vybranej komerčnej banky, ktoré sú získané z osobného pohovoru. Hodnoty sú získané zo štatistík NBS a Štatistického úradu SR. Získané údaje sú vyhodnotené prostredníctvom grafov a tabuliek, ktoré sú vytvorené v programe Excel a v grafickom programe a následne sú interpretované s použitím odborných zdrojov.

V praktickej časti sú popísané vybrané menšie prosperujúce spoločnosti dlhodobo pôsobiace na slovenskom trhu zaoberajúce sa predajom a servisom automobilov, ktoré sa nachádzajú v danom regióne. Ich bonita a rizikovosť sú vyhodnotené pomocou kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov. Kvalitatívne ukazovatele sa posudzujú na základe údajov o činnosti klienta, odvetvia, v ktorom pracuje, manažmentu a zamestnancov, prieskumu trhu a marketingovej stratégie. Kvantitatívne ukazovatele sú vyhodnotené pomocou finančnej analýzy metódou ex post a ex ante a pomocou nefinančnej analýzy metódou SWOT analýzy. V nefinančnej analýze sú ohodnotené konkurencia, silné a slabé stránky vybraných spoločností pomocou metódy SWOT analýzy.

Zdrojom pre finančnú a nefinančnú analýzu je účtovná závierka týchto spoločností v zložení súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky, cash flow a zostavený plán na najbližšie štyri roky. Účtovné výkazy a plány sú poskytnuté ekonomickým oddelením vybraných obchodných spoločností. Finančnou a nefinančnou analýzou je ohodnotené finančné zdravie vybraných spoločností a na základe toho sú navrhnuté závery. Vo vybraných spoločnostiach finančnou analýzou ex post je skúmaná ich schopnosť hrať záväzky, úroveň využitia majetku, štruktúru finančných zdrojov pôsobiacich na stabilitu podniku, celkovú výnosnosť podniku a to metódou pomerových ukazovateľov likvidity, aktivity, zadĺženosti, rentability. Vo finančnej analýze ex ante sú použité metódy index bonity, rýchly test, Altmanovu metodiku a Tafflerov model, ktoré napovedia finančnú situáciu na najbližšie štyri roky.

Všetky ukazovatele sú vypočítané v súlade s ekonomickými vzorcami a spracované vo forme tabuliek a grafov v počítačovom programe Excel. Po osobnom pohovore so zástupcom vybranej komerčnej banky sa vyhodnotí bonita vybraných spoločností a ich schopnosť získať úver v tejto banke.

V závere je vyhodnotené, ktorá z vybraných obchodných spoločností môže získať úver vo vybranej komerčnej banke a zostaví sa ich poradie podľa vyhodnotenia bonity.

3 Teoretická časť

3.1 Vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov

V tejto časti práce je zahrnutý vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov na slovenskom trhu za obdobie 2007 - 2013, ktorý má pomôcť banke vidieť, ako štát hospodári a aký je dopyt po motorových vozidlách. Vybrané sú ukazovatele ako HDP, vývoz a dovoz tovarov a následne tržby za predaj motorových vozidiel, súčiastok a príslušenstva. Môžeme tu vidieť, či dopadla na slovenskú ekonomiku ako celok hospodárska a finančná kríza a tiež na dopyt po automobiloch.

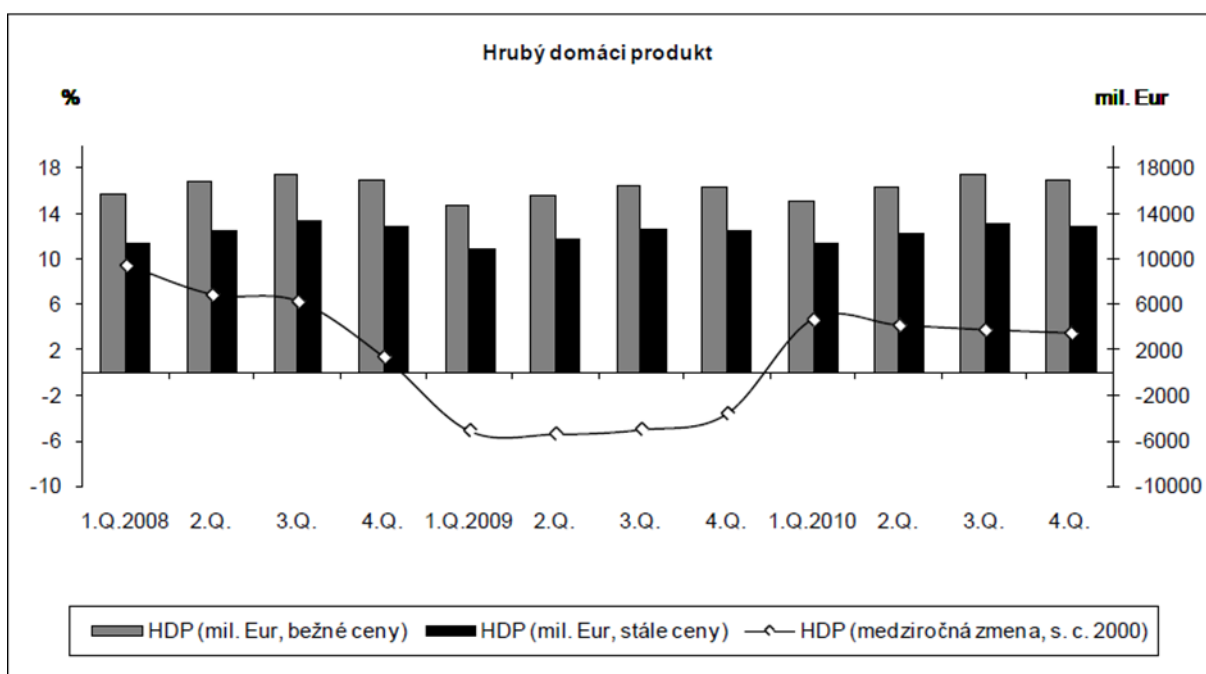
V roku 2007 sa vytvoril hrubý domáci produkt v objeme 1 851,8 mld. Sk. V porovnaní s rokom 2006 sa jeho rast zrýchlil v bežných cenách o 11,6 %. Medziročný rast hrubého domáceho produktu podporili všetky jeho hlavné výdavkové zložky jak domáci tak aj zahraničný dopyt. (Národná banka Slovenska, 2008). V štruktúre vývozu a dovozu tovarov rozhodujúcu časť tvorili motorové vozidlá, prívesy a návesy. Objem vývozu sa medziročne zvýšil o 187,9 mld. Sk pri najvýraznejšom raste dopytu po motorových vozidlách, prívesoch a návesoch (o 93,8 mld. Sk). V porovnaní s rokom 2006 sa dovoz zvýšil o 134 mld. Sk vplyvom rastu dovozu motorových vozidiel, prívesov a návesov (o 43,9 mld. Sk). V predaji a údržbe motorových vozidiel pokračoval trend výrazného medziročného rastu tržieb za vlastné výkony a tovar. Vývoj najvýznamnejšie ovplyvnilo zvýšenie tržieb z predaja motorových vozidiel. Tržby za predaj súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá sa znížili (Štatistický úrad SR, 2008).

V roku 2008 z hľadiska použitia vplýval na ekonomický rast v roku 2008 najmä rast domáceho dopytu. Nominálny objem vytvoreného HDP predstavoval 2 028,4 mld. Sk, čo bolo o 9,5 % viac ako pred rokom. Z hľadiska použitia vplýval na ekonomický rast v roku 2008 rast zahraničného i domáceho dopytu, pričom zahraničný dopyt vzrástol reálne o 3,2 %, čo v porovnaní s rokom 2007 predstavuje spomalenie o 10,6 percentuálneho bodu. (Národná banka Slovenska, 2008). V štruktúre celkového vývozu a dovozu tovarov opäť rozhodujúcu časť tvorili motorové vozidlá, prívesy a návesy. Tržby za vlastné výkony a tovar v predaji a údržbe motorových vozidiel po päťročnom raste vo 4. štvrtroku medziročne klesli. V priemere za rok 2008 sa ich rast spomalil o 22,8 p. b. na 1,4 %, čo bol najnižší prírastok od roku 2001. Útlm súvisel s výrazným zmiernením dynamiky v predaji motorových vozidiel. Negatívne pôsobila aj zmena trendu vo vývoji tržieb v údržbe a oprave motorových vozidiel (Štatistický úrad SR, 2009).

V roku 2009 dlhodobý trend medziročného rastu výkonnosti slovenskej ekonomiky sa v roku 2009 prerušil. V porovnaní s rokom 2008 klesol objem vytvoreného hrubého domáceho produktu v stálych cenách o 4,7 % a v bežných cenách bol nižší o 5,8 %. Hospodárska recesia súvisela najmä so znížením zahraničného dopytu. Objem vývozu výrobkov a služieb oproti roku 2008 klesol o 16,5 %. Znížila sa aj hodnota dovozu výrobkov a služieb o 17,6 %. Pokles domáceho dopytu o 5,8 % ovplyvnil negatívny vývoj vo väčšine jeho zložiek. V porovnaní s rokom 2008 bol

nižší celkový vývoz o 19,8 % a celkový dovoz o 23,4 %. V porovnaní s rokom 2008 najviac klesol dopyt po motorových vozidlách, prívesoch a návesoch. Celkový dovoz tovarov klesol hlavne vplyvom zníženia dovozu motorových vozidiel, prívesov a návesov. Vo všetkých mesiacoch roka 2009 zostali tržby za vlastné výkony a tovar v predaji a oprave motorových vozidiel pod úrovňou porovnateľného obdobia roku 2008. V priemere za celý rok sa tržby medziročne znížili o 17,9 %. Na celkový vývoj mal najväčší vplyv trvalý pokles predaja motorových vozidiel. Nižšie boli aj tržby v opravách a údržbe motorových vozidiel a tržby za predaj dielov a príslušenstva motorových vozidiel vzrástli o 12,2 % (RPO, 2009).

V roku 2010 hrubý domáci produkt medziročne vzrástol v bežných cenách o 4,5 %. V stálych cenách bol vyšší o 4 %. Rast výkonnosti slovenskej ekonomiky súvisel najmä so zvýšením zahraničného dopytu. Zvýšenie domáceho dopytu ovplyvnil pozitívny vývoj vo väčšine jeho zložiek.

Obr. 1 Hrubý domáci produkt

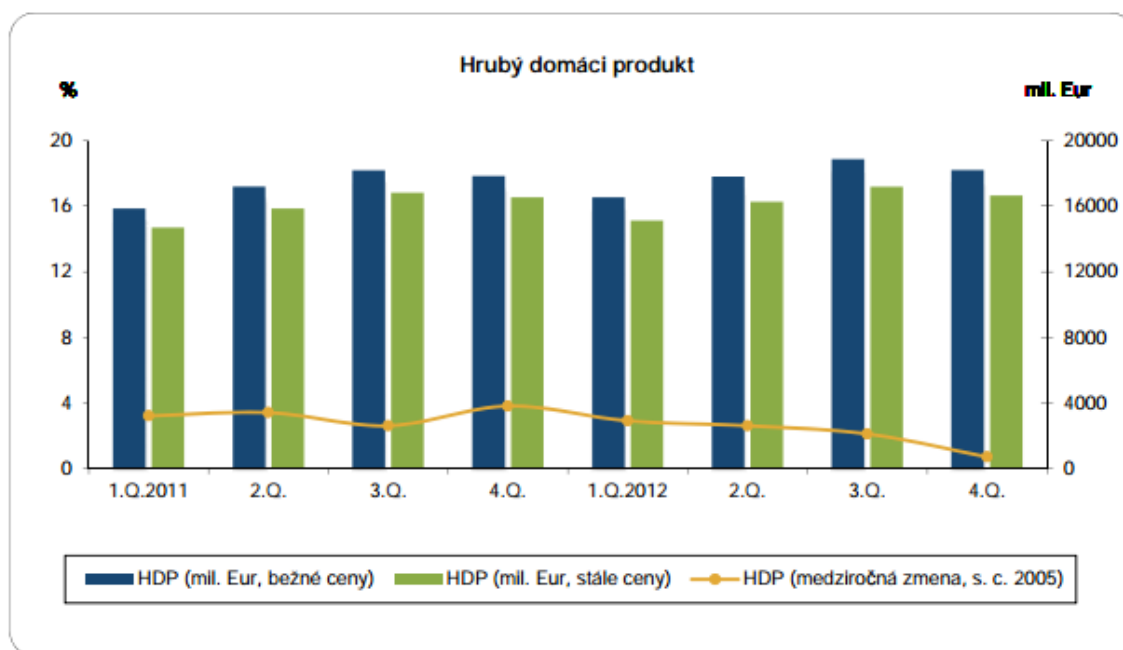
Zdroj: (Štatistický úrad SR, 2011)

Na obrázku č. 1 vidíme vývoj hrubého domáceho produktu od 1. štvrťroku 2008 do 4. štvrťroku 2010. V 3. štvrťroku 2008 začal pokles HDP a neskôr vyústil až do záporných hodnôt, čo spôsobuje hospodárka kríza a tým zníženie jak zahraničného tak domáceho dopytu. Koncom roka 2009 sa začína HDP dostávať do rastovej fáze. Hlavnou vývojovou tendenciou slovenskej ekonomiky v roku 2010 bolo spomaľovanie dynamiky ekonomického rastu. Vyplýva to z medziročných prírastkov tvorby reálneho HDP, ktoré sa v jednotlivých štvrťrokoch postupne znižovali.

Objem celkového vývozu tovarov sa medziročne zvýšil o 22,8 % a celkového dovozu tovarov o 25,5 %. V roku 2010 najväčšie absolútne navýšenie zaznamenal dovoz motorových vozidiel, prívesov a návesov. Medziročný pokles tržieb za vlastné výkony a tovar v predaji a oprave motorových vozidiel sa oproti roku 2009 zmiernil (Štatistický úrad SR, 2011).

V roku 2011 v bežných cenách sa oproti roku 2010 zvýšil hrubý domáci produkt o 5 %, v stálych cenách sa medziročne zvýšil o 3,3 % (Národná banka Slovenska, 2012). Na rast v roku 2011 vplývalo z hľadiska použitia najmä oživenie zahraničného dopytu, ktorý však koncom roka postupne spomaľoval. Čistý export bol hlavným zdrojom rastu HDP. Najvýznamnejšie vývozné a dovozné komodity tvorili motorové vozidlá, prívesy a návesy. Tržby za vlastné výkony a tovar v predaji a oprave motorových vozidiel počas jednotlivých štvrtí postupne zmiernovali svoj medziročný rast. Objem tržieb dosiahol 1 106,9 mil. Eur, z toho tvorili tržby za predaj motorových vozidiel (76,2 %) (Štatistický úrad SR, 2012).

V roku 2012 sa vytvoril hrubý domáci produkt v objeme 71 463 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2011 vzrástol v bežných cenách o 3,4 % a v stálych cenách o 2 %.

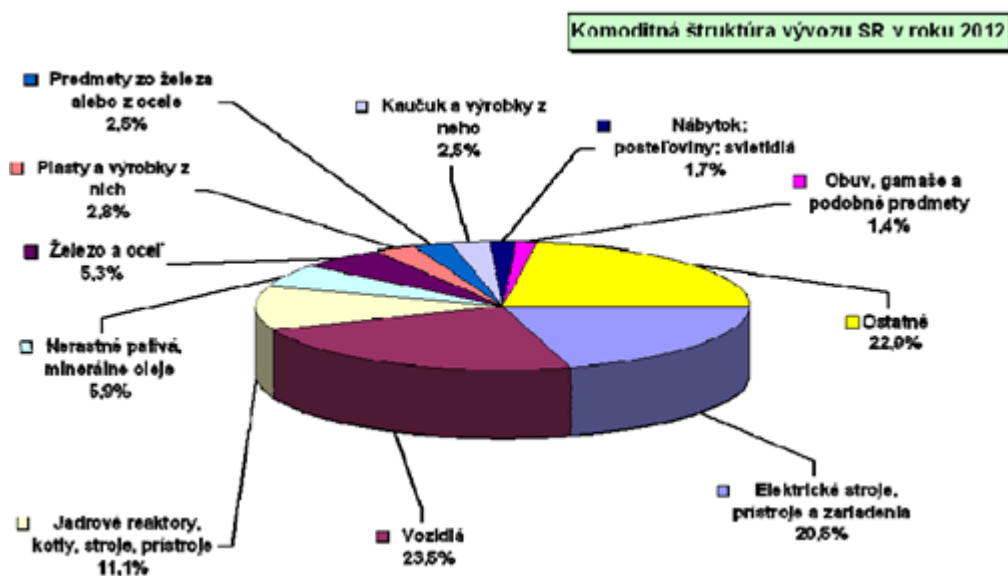
Obr. 2 Hrubý domáci produkt

Zdroj: (Štatistický úrad SR, 2013)

Na obrázku č. 2 je zobrazený vývoj HDP v rokoch 2011 a 2012. Môžeme vidieť, že slovenská ekonomika rástla v roku 2012 pomalším tempom v porovnaní s rokom 2011, čo bolo ovplyvnené výlučne zahraničným dopytom.

Domáci dopyt klesol o 2,9 % vplyvom zníženia takmer všetkých jeho výdavkových zložiek. Objem vývozu výrobkov a služieb v s. c. vzrástol o 8,6 % oproti roku 2011

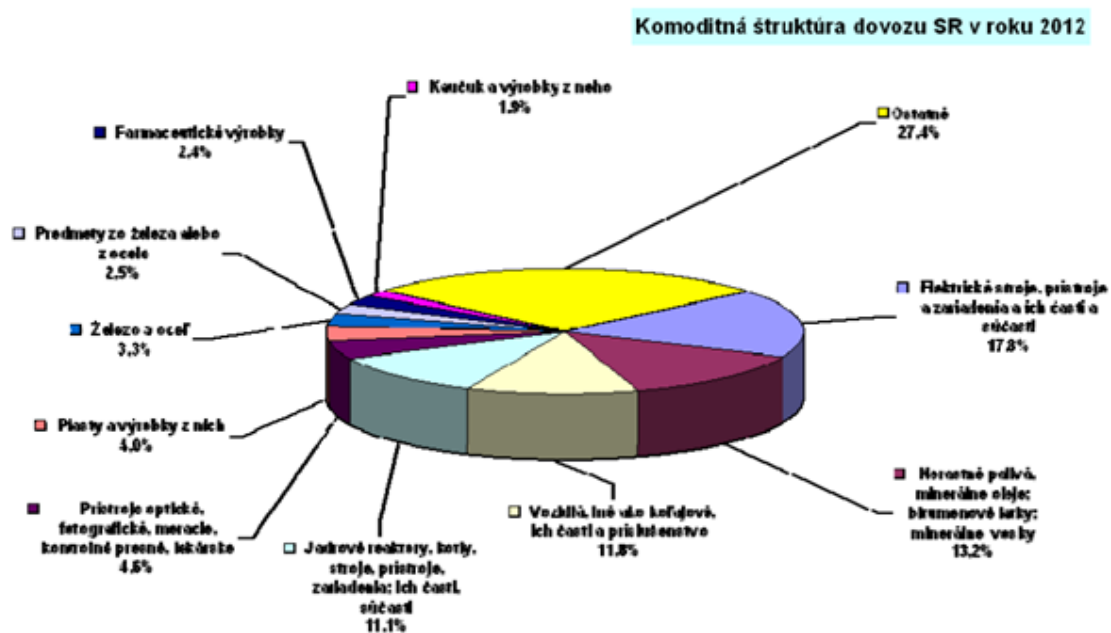
a hodnota dovozu výrobkov a služieb taktiež vzrástla o 2,8 % (Štatistický úrad SR, 2013).

Obr. 3 Komoditná štruktúra vývozu SR v roku 2012

Zdroj: (Štatistický úrad SR)

Na obrázku č. 3 vidíme, že vozidlá sú najvýznamnejšou položkou slovenského vývozu. Ich podiel na celkovom vývoze v roku 2012 vzrástol na 23,5 %.

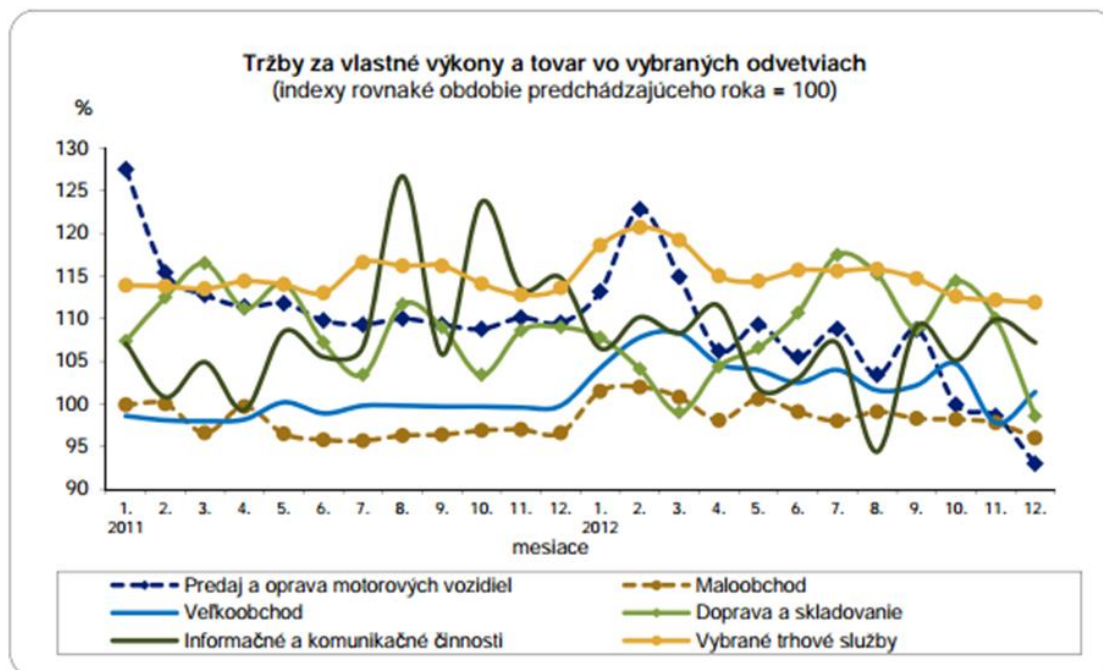

Obr. 4 Komoditná štruktúra dovozu SR v roku 2012

Zdroj: (Štatistický úrad SR)

V súvislosti s rozvojom automobilového priemyslu rast vývozu vozidiel bol sprevádzaný aj rastom dovozu.

Na obrázku č. 4 je zobrazený dovoz, ktorý vzrástol na 11,2 %, a to najmä položky časti a príslušenstvo motorových vozidiel (Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, 2013).

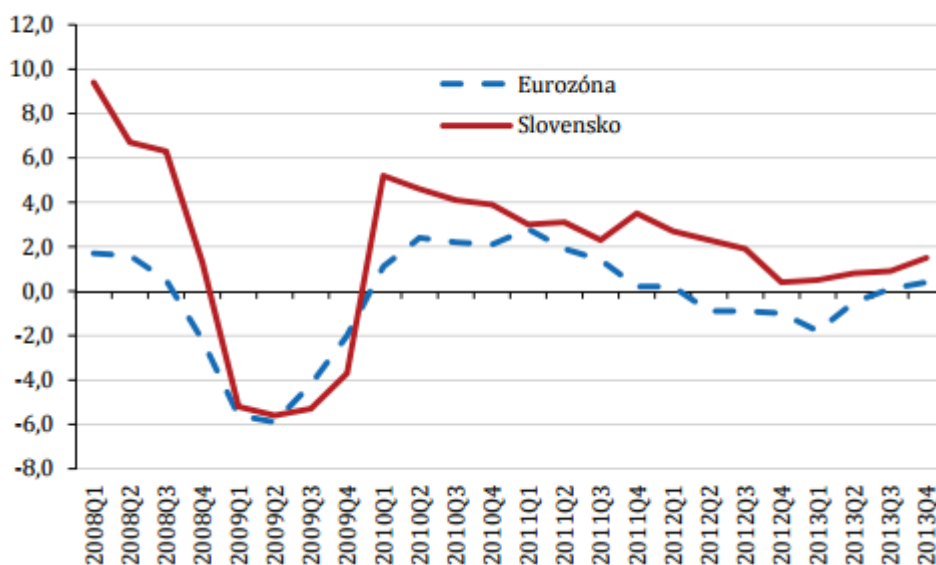
Obr. 5 Tržby za vlastné výkony a tovar vo vybraných odvetviach

Zdroj: (Štatistický úrad SR, 2013)

Na obrázku č. 5 vidíme vývoj tržieb za vlastné výkony a tovar v predaji a oprave motorových vozidiel. Po dlhodobom medzoročnom raste v 4. štvrtroku klesli. Objem tržieb dosiahol 1 066,9 mil. Eur, z toho tvorili tržby za predaj motorových vozidiel 75,4 % (Štatistický úrad SR, 2013).

V roku 2013 došlo k ďalšiemu ochladzovaniu dynamiky hospodárstva. Hrubý domáci produkt vzrástol medzoročne o 0,9 % v stálych cenách. Na rast ekonomiky vplýval z hľadiska použitia najmä zahraničný dopyt, ktorý sa v priebehu roka postupne zrýchlil. Domáci dopyt poklesol vplyvom nižších investícií, pričom súkromná spotreba stagnovala a verejná spotreba mierne rástla.

Prvá a druhá vlna krízy v eurozóne a v SR zobrazená štvrtročnými údajmi o zmenách reálneho HDP (medziročné zmeny reálneho HDP v %)

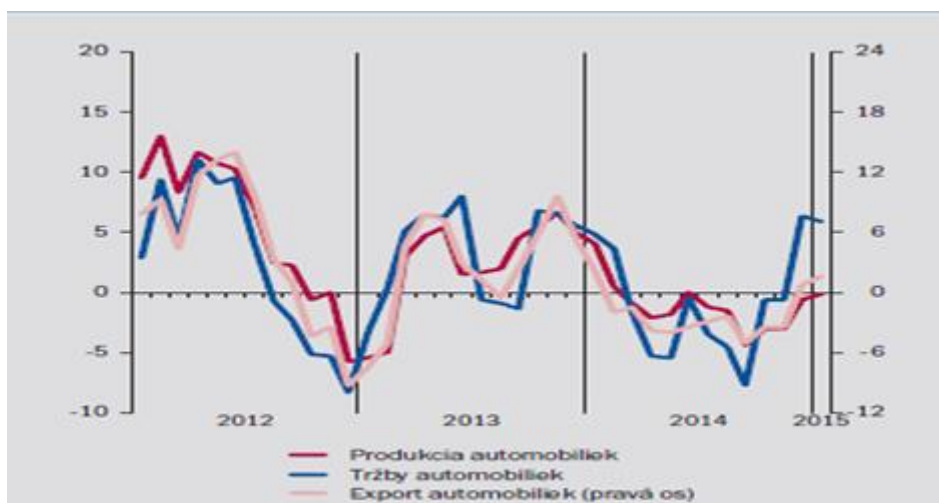
Obr. 6 Prvá a druhá vlna krízy v eurozóne a v SR zobrazená štvrtročnými údajmi o zmenách reálneho HDP

Zdroj: (Eurostat)

V rokoch 2012 a 2013 európske ekonomiky prechádzali cez „druhé dno“ krízy (ak za „prvé dno“ považujeme recesiu v roku 2009). Automobilky pôsobiace v SR sú elitnými prevádzkami v sieti svojich nadnárodných korporácií a to im umožnilo úspešne pôsobiť aj v situácii, keď trhová situácia nútila korporácie skôr do defenzívnej politiky. Zo štvrtročných údajov o zmenách reálneho HDP možno vidieť smerovanie k „druhému dnu“ v eurozóne aj v SR približne od polovice roka 2011.

Kritický moment pre slovenskú ekonomiku nastal pravdepodobne v poslednom štvrtroku 2012, eurozóna bola už tretí štvrtrok v recesii a tempo rastu HDP v SR sa ocitlo tesne nad nulovou hranicou (Obr. 6). V prvých troch štvrtrokoch sa opakovali mimoriadne nízke (na pomery ekonomiky SR) hodnoty tempa ekonomického rastu, s náznakom zlepšenia v závere roka (Euroekonom, 2004 - 2015).

Z hľadiska použitia prispel k rastu ekonomiky v roku 2013 čistý export naopak, tlmivým vplyvom ďalšieho poklesu pôsobil domáci dopyt. Objem vývozov tovarov a služieb vzrástol o 4,5 %, dovozy tovarov a služieb však rástli pomalšie rast o 2,9 % hlavne v prvých troch štvrtrokoch v dôsledku nízkej dovoznej náročnosti, slabého domáceho dopytu a neistoty ohľadom budúceho vývoja (Národná banka Slovenska, 2014). V predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov sa tržby za jedenásť mesiacov roku 2013 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2012 zvýšili o 8,1 %. Vývoj ovplyvnil rast tržieb v predaji dielov a príslušenstva motorových vozidiel o 19,5 %, predaji motorových vozidiel o 8,3 %, v oprave a údržbe motorových vozidiel o 1,8 % (Tasr, 2014).

Obr. 7 Vývoj automobilového priemyslu

Zdroj: (Národná banka Slovenska, 2015)

Na obrázku č. 7 vidíme vývoj automobilového priemyslu od roku 2012 až po súčasnosť. Môžeme vidieť, že od polovice roku 2012, kedy sa slovenská ekonomika dostáva do druhého dna, čím sa znížil aj export automobiliek, tak spolu s tým súvisí pokles jak produkcie automobiliek, tak pokles ich tržieb. V závere roka 2013 došlo k náznaku zlepšenia, no postupom času dochádza znovu k poklesu (Národná banka Slovenska, 2014).

3.2 Vývoj na úverovom trhu

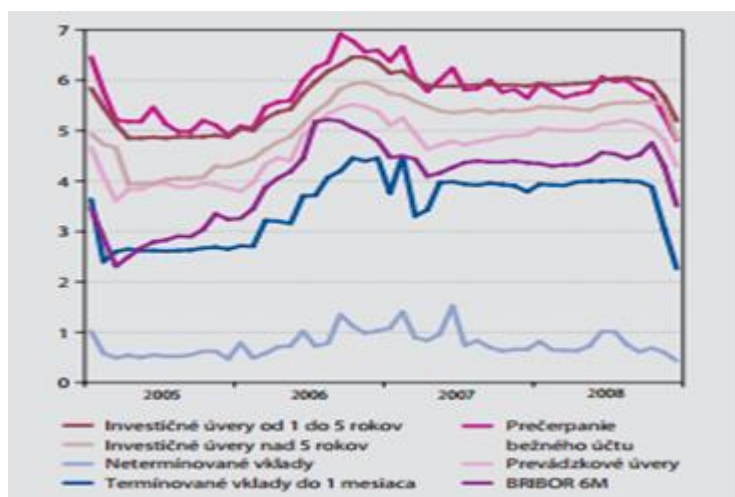
Táto kapitola je zameraná na vývoj úverového trhu v SR v rokoch 2007-2013. Úverový trh je časťou finančného trhu, na ktorom sú sledované úverové obchody medzi bankami a nebankovým sektorom. Dominantnú úlohu na úverovom trhu hrajú komerčné banky (Revenda, 2012). Pre banku je prospešné vedieť, ako a či ovplyvnila hospodárska a finančná kríza a tiež prijatie eura úverový trh. Preto pozornosť je venovaná poskytnutým úverom podnikateľským subjektom od banky, dopyt po úveroch zo strany podnikateľských subjektov po úveroch a vývoj úrokových sadzieb.

V roku 2007 banky volili opatrnejší prístup pri poskytovaní podnikateľských úverov v dôsledku krízy na finančných trhoch. Kým pri veľkých podnikoch banky úverové štandardy sprísňovali, v sektore malých a stredných podnikov banky pristúpili k miernejším štandardom najmä pri krátkodobých úveroch. Za zmierňovaním štandardov pri malých a stredných podnikoch sa skrývala najmä konkurencia zo strany ostatných bánk. Dôvodom sprísňovania štandardov veľkým podnikom bola najmä zmena v rizikovom apetíte bánk súvisiaca najmä s neistotou o budúcom makroekonomickom vývoji a rizikovosti vybraných odvetví. (Národná

banka Slovenska, 2007). Úvery podnikom dosiahli k 31. decembru 2007 400,7 mld. Sk a medziročne vzrástli o 22 %. Pokračoval trend zlepšovania kvality úverového portfólia podnikov. Banky v priebehu roka zvýšili objem poskytnutých úverov o viac ako päťinu, čo predstavovalo rast približne o 70,5 mld. Sk. Za vysokým objemom poskytnutých úverov bol najmä silný dopyt podnikov po úveroch. Pri podnikoch výraznejšie rástol dopyt malých a stredných podnikov a po dlhodobých úveroch veľkých podnikov. Úrokové príjmy tvorili v roku 2007 najvýznamnejší podiel na príjmoch bánk. Ich podiel na hrubých príjmoch sa medziročne zvýšil zo 63 % v roku 2006 na 70 % v roku 2007. V porovnaní s prvým polrokom 2007 stúpili úrokové marže bánk a tiež poplatky (Národná banka Slovenska, 2007).

V roku 2008 prehlbujúca sa finančná kríza, začínajúca hospodárska kríza a príprava na vstup do eurozóny boli v roku 2008 hlavnými hybnými silami, ktoré formovali vývoj v slovenskom finančnom sektore (Národná banka Slovenska, 2008). Na jednej strane sa zaznamenal pokles dopytu MSP po úveroch, vďaka poklesu dopytu objednávok a zhoršeným odbytom, čo sa prejavilo v znížení tržieb a zhoršení rentability uskutočnených investícií. Na strane druhej, banky reagujú na novú situáciu zvýšenou opatrnosťou tým, že zvyšujú náročnosť získania úveru i náklady na splácanie pri poskytovaní úverov, čím sa ešte viac zhoršuje prístup malých a stredných podnikov k financovaniu a získaniu potrebnej likvidity pre svoj chod (SBA, 2000 - 2015). Prísnejší prístup bánk sa prejavil v poklese doby splatnosti podnikových úverov. Požiadavky sa sprísňovali nielen pri nových úveroch, vo viacerých prípadoch banky požadovali dodatočné zabezpečenie pri existujúcich úveroch. Veľkú časť tvorili úvery automobilovým spoločnostiam. Celkové poskytnuté úvery podnikovému sektoru boli vo výške 15 026 661 tis. Eur (Národná banka Slovenska, 2009).

V roku 2008 sa znížili úrokové sadzby z úverov malým a stredným podnikom. Z hľadiska dĺžky fixácie úrokovej sadzby poklesli predovšetkým krátkodobé sadzby, na druhej strane dlhodobé sadzby mali počas druhej polovice roka viac menej rastúcu tendenciu. Turbulencie na finančných trhoch sa pomerne rýchlo prejavili na raste úrokových sadzieb na nové úvery. V decembri bol takmer celý objem nových úverov poskytnutý s pohyblivou fixáciou sadzby alebo so sadzbou do jedného roka (Národná banka Slovenska, 2000 - 2015).

Obr. 8 Úrokové sadzby z vkladov a úverov podnikov

Zdroj: (Národná banka Slovenska, 2008)

Na obrázku č. 8 je znázornený vývoj úrokových sadziieb z vkladov a úverov podnikom od roku 2005 – 2008. Vidíme, že vývoj je pomerne stabilný až koncom roku 2008 úrokové sadzby z úverov malým a stredným podnikom zaznamenávajú pokles, a to z dôvodu zmenou vnímania rizika v dôsledku rozšírenia problémov na finančných trhoch, keď úrokové sadzby z úverov na bežnú činnosť (prečerpania bežných účtov a prevádzkové úvery) reagovali s väčšou intenzitou na zníženie trhových sadziieb, kým reakcia úrokových mier z dlhodobých úverov (najmä investičných úverov) bola nepružná (Národná banka Slovenska, 2008).

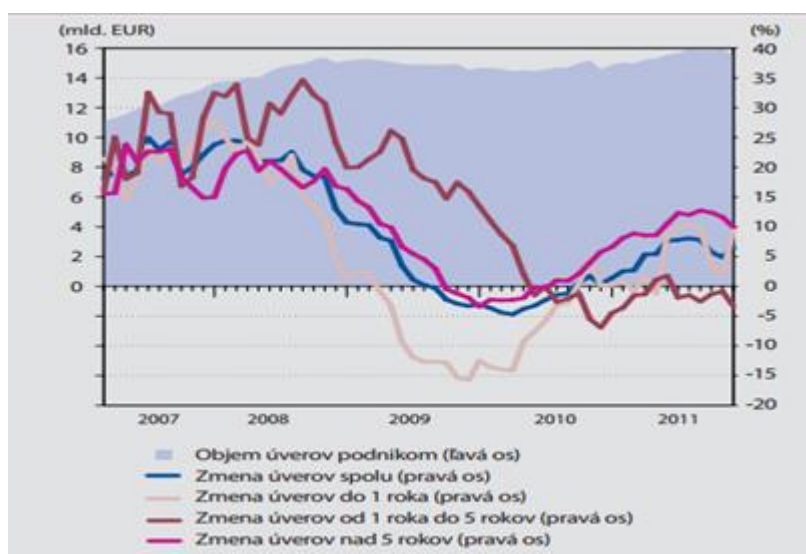
V roku 2009 nižší zisk vďaka slabnúcemu záujmu o výroby a služby MSP a tým spojená neistota a pokles dopytu po úveroch, nižší objem novo poskytnutých úverov z dôsledku sprísňovania úverových štandardov a vyššia tvorba opravných položiek na zlyhané úvery boli v roku 2009 najdôležitejšie faktory sprevádzajúce bankový sektor. Hospodárenie bánk ovplyvnila nie len kríza ale aj dopady zavedenia eura (Slovenská banková asociácia, 2010). Sprísnené podmienky bankou sa prejavovali na vyšších úrokových maržiach, prísnejších požiadavkách na zabezpečenie, ako aj na iné úverové podmienky. Ziskovosť celého bankového sektora sa medziročne znížila o viac ako 50 %. (Národná banka Slovenska, 2010). Najväčší podiel na poklese zisku mali stagnujúce úrokové výnosy, zníženie príjmu z devízových operácií. Predovšetkým v dôsledku zavedenia eura klesli medziročné výnosy z devízových operácií o 77 %. Celkovo si podniky od bánk požičali viac ako 7,8 mld. Eur nových úverov, najviac na prevádzkové úvery (Slovenská banková asociácia, 2010).

V roku 2010 financovanie podnikov z domáceho bankového sektora zaznamenalo skôr stagnáciu, a len v malej miere korešpondovalo s ekonomickým oživením. Pozitívny makroekonomický vývoj sa prejavil nárastom tržieb vo viacerých odvetviach. Za pozitívny vývoj však možno považovať zastavenie sprísňovania úverových štandardov v polroku 2010 a dokonca náznakov uvoľnenia v treťom

štvrt'roku 2010. Dopyt podnikov po úveroch bol v roku 2010 stále relatívne nízky, ovplyvnil to nový trend v štruktúre finančných záväzkov podnikov.

V rokoch 2009 a 2010 nastalo určité posilňovanie kapitálu a viaceré finančné aj nefinančné inštitúcie pristúpili k tzv. deleveragingu, t.j. znižovaniu významu cudzích zdrojov. Dopyt domáceho podnikového sektora po bankových úveroch bol teda na jednej strane stimulovaný rastúcou ekonomickou aktivitou podnikov a na druhej strane zmiernovaný posilňovaním kapitálovej zložky finančných pasív podnikov. Bankový sektor počas roka 2010 zásadne nemenil maržu na úvery podnikom a úrokové sadzby na nové úvery rástli podobným tempom ako trhové sadzby. Úvery poskytnuté podnikovému sektoru boli v celkovom objeme 14 580 651 tis. Eur. Čistý zisk bankového sektora dosiahol k 31. decembru 2010 hodnotu 504 mil. €, čo predstavuje výrazný medziročný nárast o 100 % (Národná banka Slovenska, 2011).

V roku 2011 po niekoľkých rokoch stagnácie alebo poklesu, začalo výraznejšie ožívať financovanie podnikového sektora v dôsledku rastu zahraničného obchodu a jeho pozitívneho vplyvu na tržby domácich podnikov. Tento faktor spolu s relatívne priaznivým vývojom úrokových sadzieb vytváral priestor pre zvýšenie dopytu po úveroch. K prvému polroku 2011, postupné sprísňovanie úverovej politiky bánk od roku 2009 sa začiatkom roka 2011 zastavilo. Situácia sa opäť zmenila v druhej polovici roka 2011, kedy sa spomaloval rast úverov podnikom, pretože banky znova sprísnilo úverové štandardy. Dôvodom boli čiastočne vnútorné obmedzenia v konkrétnych bankách, ale najmä celkové vnímanie rizika, ktoré sa aj pod vplyvom krízy v eurozóne zhoršilo (Národná banka Slovenska, 2012). Úročenie úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam má rastúci trend až na výnimku úverov so splatnosťou do 1 roka kde nastal pokles na úroveň 3,6 % p. a. Úročenie úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov dlhodobo prevyšuje úročenie ostatných kategórií splatnosti úverov. Pri medziročnom porovnaní najvýznamnejší nárast zaznamenalo úročenie dlhodobých úverov so splatnosťou nad 5 rokov (Národná banka Slovenska, 2011). Ziskovosť bankového sektora opäť vzrástla a dosiahla predkrízovú úroveň. Podľa koncoročných výsledkov dosiahli banky k 31. decembru 2011 čistý zisk vo výške 674 mil. €, čo predstavuje medziročný nárast 34 %. (Národná banka Slovenska, 2012)

Obr. 9 Úvery podnikovému sektoru

Zdroj: (Národná banka Slovenska, 2012)

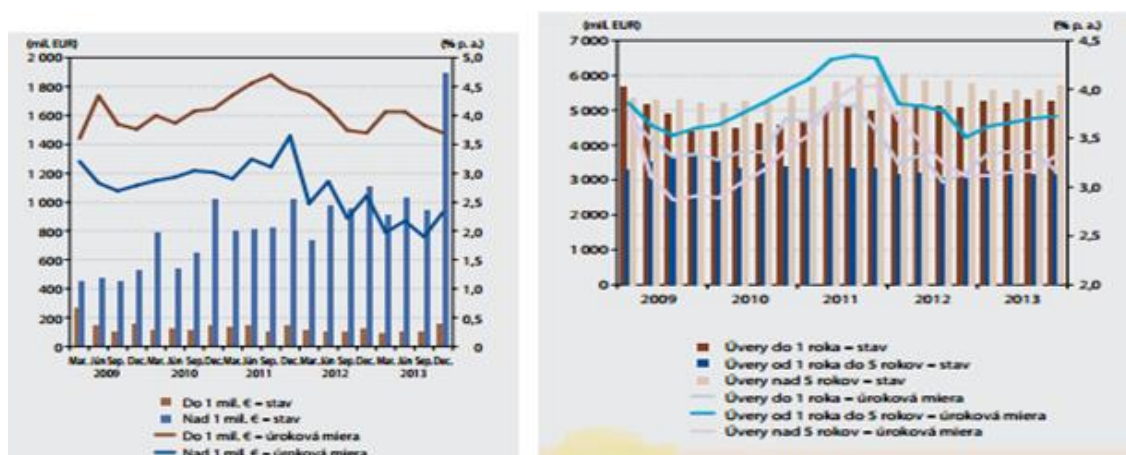
Na obrázku č. 9 je znázornený vývoj úverov podnikovému sektoru od roku 2007 – 2011. Do roku 2009 mali úvery rastúcu tendenciu. Od 2. polroka 2009 objem úverov so splatnosťou nad 5 rokov začal byť na slovenskom trhu najvýznamnejším a tento trend pokračoval aj v priebehu roka 2011, kedy pokračoval rast objemov krátkodobých a dlhodobých úverov nad päť rokov nefinančným spoločnostiam a zároveň klesal objem dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov (Národná banka Slovenska, 2011).

V roku 2012 slabnúci dopyt a prísne úverové štandardy viedli k spomaľovaniu rastu úverov, ktoré v polovici roka 2012 prešlo do poklesu. V dôsledku mierneho rastu tržieb, poklesu úrokových sadzieb a mierneho poklesu objemu úverov, úverové zaťaženie podnikov počas roka naďalej klesalo. Sprísnenie úverových štandardov sa prejavilo najmä v znížení maximálnej výšky úveru alebo úverovej linky a vo vyšších nárokoch na zmluvné podmienky (Národná banka Slovenska, 2013). Hodnota krátkodobých a dlhodobých úverov nad 5 rokov zo začiatku roka 2012 medziročne rástla, keď od polovice roka začala miernym tempom klesať. Hodnota dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov poskytnutých nefinančným spoločnostiam klesala počas celého roka (Národná banka Slovenska, 2012).

Pokles zaznamenali medzibankové úrokové sadzby, čo sa prejavilo aj na poklese úrokových sadzieb na úvery podnikom. Úrokové sadzby z investičných úverov sa podľa NBS dostali počas ôsmeho mesiaca na historicky najnižšiu úroveň. Úrokové sadzby z prečerpaní bežných účtov mien sa v auguste mierne znížili a úročenie prevádzkových úverov stagnovalo na historicky najnižších úrovniach okolo hodnoty 1,7 %. Klesajúci trend mala aj úroková miera nových úverov celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Tasr, 2012). Čistý zisk bánk za rok 2012 dosiahol hodnotu 480 mil. €, čo v medziročnom porovnaní predstavuje pokles o 29 %. Čisté úrokové príjmy, ktoré do roku 2011 predstavovali základný fak-

tor prispievajúci k rastu ziskovosti bankového sektora, zaznamenali v roku 2012 pokles (Národná banka Slovenska, 2013).

V roku 2013 čiastočné oživenie ekonomiky prispelo k nárastu dopytu a zastaveniu postupného sprísňovania úverových štandardov a marží zo strany bánk, čo sa vo štvrtom štvrtroku 2013 prejavilo na zmiernení medziročnej miery poklesu objemu úverov. Zároveň objem úverov poskytnutý malým a stredným podnikom od polovice roka 2013 medziročne rástol. Pozitívne signály v podnikovom sektore boli najmä v oblasti rastu tržieb, podnikateľskej dôvery alebo nových objednávok, vďaka zlepšeniu vývozu či domácej spotreby. Banky vnímajú situáciu aj naďalej citlivo a obavy z ďalšieho ekonomického vývoja pretrvávajú. Úverové podmienky preto ostávajú na relatívne prísnej úrovni. Opatrnosť bánk v hodnotení ďalšieho ekonomického vývoja sa prejavila aj na úrokových maržiach, ktoré ostali na vyššej úrovni ako v roku 2012. Ziskovosť bankového sektora medziročne vzrástol o 12 %, a to na úroveň 549 mil. €. Na uvedenom náraste sa podieľal predovšetkým nárast čistých úrokových príjmov a príjmov z poplatkov (Národná banka Slovenska, 2014).

Obr. 10 Úrokové miery

Zdroj: (Národná banka Slovenska, 2014)

Obrázok č. 10 vykazuje že, krátkodobé úvery nefinančným spoločnostiam na Slovensku vo väčšine mesiacov v roku 2013 rástli a úročenie týchto úverov medziročne zostalo na nezmenenej hodnote. Od začiatku krízy bol sledovaný sústavný pokles hodnoty dlhodobých úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov až na pár mesiacov v roku 2011. Najvyššia hodnota medziročného poklesu bola zaznamenaná v júli 2013. V medziročnom porovnaní úročenie úverov so splatnosťou nad 5 rokov koncom roka 2013 vzrástlo. Objem úverov v kategórii úvery do 1 mil. € vzrástol, úročenie zostalo nezmenené. Objem úverov v kategórii úvery nad 1 mil. € v štvrtom štvrtroku 2013 taktiež vzrástol v porovnaní so štvrtým štvrtkom 2012. Najväčšie objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam predsta-

vujú úvery so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby do 1 roka (Národná banka Slovenska, 2013).

3.3 Úverový proces podnikateľských subjektov

Úverový proces je spôsob poskytovania úveru, spracovania a uzatvárania dlhodobých obchodných vzťahov medzi jednatel'om (úverový dlžník) a veriteľ'om pomocou systému, ktorý je pripojený na server centrálnej databázy. Je to súhrn všetkých faktorov, ktoré ovplyvňujú vznik nového úveru. Úverový proces vyžaduje veriteľ'ove prešetrenie rizík jednatel'a, jeho schopnosť akceptovať podmienky úveru a možnosti splácania úveru. Celý proces je založený na vyjednávaní. Začína potrebou finančných prostriedkov zo strany klienta a končí úplným splatením. (Farlex Financial Dictionary, 2012), (Google, [b.r.]).

Väčšina prípadov je, že sám klient navštívi pobočky bánk s jasnou predstavou a potrebami a vyberá si na základe ponuky najlepšie alternatívne riešenie. Vybraná komerčná banka pre vyššiu dôveru skôr sama hľadá a oslovuje svojich potenciálnych klientov, zisťuje možnosti a ich potrebu. Taktiež to platí pri nízkom dopyte zo strany klientov po úveroch. Banka takouto formou monitoruje trh, vývojové trendy, skutočné či potenciálne ohrozenie. Vybraná komerčná banka preferuje financovanie mikroklientov (malé a stredné podniky) s ročným objemom tržieb do 1 mil. EUR s minimálnou 2-ročnou podnikateľskou históriou, čo je výhodnejšie pre rozloženie rizika (Banka X, osobný pohovor).

Dnes už banky nemajú problém zistiť z verejných zdrojov platobnú disciplínu klienta. V úverovom registri sa v súčasnosti overuje každá žiadosť o úver. Do úverového registra môže banka nahliadnuť na základe súhlasu klienta. Informácie o platobnej disciplíne klienta pritom banka získa takmer okamžite. Údaje z úverového registra pre banky slúžia väčšinou ako záväzná kontrola informácií, ktoré klient uviedol v žiadosti o úver. Tieto údaje sú zároveň aj súčasťou hodnotiaceho modelu. Sú v nich vedení všetci klienti, ktorí čerpali alebo čerpajú akýkoľvek úver od bankovej či nebankovej spoločnosti, splácajú lízing či tovar na splátky, sú vedení ako ručiteľia alebo majú kreditnú kartu (Chvojka, Hlubina, 2009).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená postupnosť jednotlivých etáp úverového procesu:

1. Žiadosť o poskytnutí úveru	prvé rokovanie klienta s bankou, potreba údajov k identifikácii klienta, dohoda na požadovanom úvere
2. Preverenie klienta - úverová analýza	posúdenie súčasnej a očakávanej ekonomickej situácie podniku a schopnosti splácať úver

3. Príprava, uzavretie úverovej zmluvy a uvoľnenie čerpania úveru	spracovanie návrhu na realizáciu úverového obchodu, klient sa stáva dlžníkom, banka veriteľom
4. Kontrola dodržovania podmienok úverovej zmluvy	cieľom je včas zistiť problematické úverové prípady pre zaistenie návratnosti úveru
5. Splácanie úveru a úrokov, uvoľnenie prípadných záruk	zánik úverovej zmluvy môže nastať riadnym splácaním úveru vrátane úrokov, dohodou medzi bankou a klientom, odstúpenie od zmluvy, dlžník s oneskoreným splácaním, výpoveďou

Tab. 1 Etapy úverového procesu

Zdroj: (Chvojka, Hlubina, 2009)

3.3.1 Žiadosť o poskytnutí úveru

Prvý kontakt medzi bankou a klientom je veľmi dôležitý. Cieľom vstupného pohovoru je získať základné informácie o klientovi a jeho predstavách o účasti banky na jeho aktivitách (Banka X, osobný pohovor, 2015). Medzi informácie, ktoré banky zbierajú, zvyčajne patrí kvantitatívna a kvalitatívna charakteristika úverového klienta. V prípade MSP sa kvantitatívne informácie zvyčajne berú z finančných výkazov alebo výročných správ, mnohé banky si vyžadujú aj obchodné plány alebo daňové priznania. Zber kvalitatívnych informácií je často spojený s osobnými stretnutiami, na ktorých sa banky pokúšajú potvrdiť, že MSP je dobre riadený (European commission).

Banka by nemala vstupovať do obchodných vzťahov s ľuďmi, z ktorých nemá dobrý pocit. Ak sú nejaké pochybnosti, je potrebné trvať na referenciách. Na úvodnej schôdzke si obe strany vyjasňujú svoje potreby, ciele a podmienky. Na základe komunikácie banka musí pochopiť potreby klienta. Písomnú žiadosť predkladá žiadateľ v pobočke banky, u ktorej chce úver čerpať a vyplní formulár (Šenkýřová a kol., 2010).

Základné náležitosti formulára žiadosti o poskytnutí úveru by mali obsahovať: osobné údaje žiadateľa a tiež základné údaje ako IČO, OKEČ, adresa, sídlo, kontaktné osoby, stručnú históriu klientovho podnikania, výsledky podnikateľskej činnosti a vývoj finančnej situácie klienta v minulosti a ich význam pre budúcnosť, financovanie klienta z vlastných zdrojov, z úverov, ostatné zdroje (Banka X, email, 2015), výška a účel úveru, zaistenie úveru, termín a požadovaný spôsob čerpania úveru, navrhovaný spôsob splácania úveru a konečnú dobu splatnosti úveru, navrhované zaistenie úveru. Žiadosť tvorí podklady pre vypracovanie zmluvy o úvere (Sekerka, 2010). Štandardnou prílohou žiadosti o poskytnutí úveru je podnikateľský zámer. Je to dokument, v ktorom podnikateľ komplexným spôsobom charakterizuje svoju

firmu a jej predmet podnikania, s ohľadom na predpokladané využitie požadovaného úveru (Šenkýřová a kol., 2010).

3.3.2 Úverová analýza

U podnikateľských subjektov cieľom úverovej analýzy je kompletne posúdiť ekonomickú situáciu, schopnosť a ochotu klienta v budúcu splácať poskytnutý úver. Banka skúma každý potenciálny úverový obchod z hľadiska úveruschopnosti klienta, tj. skúma právne pomery žiadateľa o úver, resp. jeho schopnosť voči banke právne účinným spôsobom zaviazat' sa a úveruhodnosti klienta, tj. posudzuje ekonomické schopnosti a vôľu splácať poskytnutý úver (Šenkýřová a kol., 2010). Pri úverovej analýze u podnikateľských subjektov banka hodnotí finančné riziko klienta, podľa klientom predložených finančných výkazov a tiež obchodné riziko úverového obchodu, ktoré zahŕňa vonkajšie prostredie, úroveň vzťahu medzi bankou a klientom apod.. Každá banka využíva svoj špeciálny systém tzv. bodovaciu analýzu pri rozhodovaní o poskytnutí úveru banky (Kalabis, 2005).

Vybraná komerčná banka sa rozhoduje o poskytnutí úveru na základe podnikateľského zámeru, v ktorom musia byť zahrnuté informácie ako:

- a) ÚDAJE O ČINNOSTI KLIENTA A JEHO VÝROBKOV A SLUŽBÁCH
- popis technologického procesu (výrobno-spracovateľského procesu), výrobné kapacity, opotrebovanosť výrobných zariadení
 - potreba zásob, pôvod a dovoz surovín a výrobných zariadení
 - charakteristiky výroby (služieb), prehľad hlavných výrobkov (služieb)
 - predpokladaná zmena štruktúry výroby a inovácia technológie, rozsah predpokladaných zmien
 - aké sú spôsoby ochrany výrobkov či služieb (vlastníctvo patentov a i.)
 - v prípade, že klient uvažuje s exportom uviesť konkrétne výrobky a služby.
- b) ODVETVIE
- stav odboru, resp. odvetvia v ktorom klient pôsobí, jeho exportná výkonnosť (skutočnosti ovplyvňujúce odbyt produkcie odvetvia)
 - vývoj odvetvia, resp. odboru za posledné obdobia
 - situácia v nadväzujúcich odvetviach
 - formy podpory daného odvetvia z externého prostredia (legislatíva, privatizácia, podpora vlády, programy rozvoja domáce, zo zahraničia a pod.)

c) MANAŽMENT A ZAMESTNANCI

- súčasná organizačná štruktúra a pripravované organizačné zmeny v ďalšom období
- zoznam kľúčových manažérov s uvedením ich funkcie, veku, odbornosti, skúseností a praxe v odbore riadenia, ich pracovný postup a predošlé podnikateľské aktivity
- spôsob prípravy riadiacich zamestnancov, ich vzdelanie, výber, zahraničné skúsenosti
- vzťah medzi vlastníkmi a manažmentom
- previazanosť výsledkov hospodárenia klienta s hmotnou zainteresovanosťou manažérov
- počet a štruktúra zamestnancov:

Tab. 2 Štruktúra zamestnancov

podľa veku		podľa vzdelania		pracovné zaradenie	
- 25 rokov		Základné		pomocní zamestnanci	
26 - 45		stredné odborné		robotníci	
46 - 60		stredné všeobec.		THP zamestnanci	
60 +		Vysokoškolské		prac. administratívny manažéri	
SPOLU					

Zdroj: Interný zdroj Banky X

- stručný popis informačného systému v závislosti od organizačnej štruktúry klienta.

d) PRIESKUM TRHU A MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

- analýza trhu - tuzemsko a zahraničie (zákazníci, dopyt po výrobkoch a službách, čím je dopyt ovplyvňovaný -technologickým vývojom, štátnymi objednávkami, alebo životnosťou výrobku, očakávaný vývoj, faktory ovplyvňujúce trh, aké sú možnosti, resp. hrozby substitúcie - nahradenia výrobku iným s rovnakou úžitkovou hodnotou)

- analýza konkurencie tuzemskej a zahraničnej (špecifikácia rozhodujúcich konkurentov na jednotlivých segmentoch trhu - súčasných a budúcich, objemy ich produkcie, silné a slabé stránky)
- cenová úroveň na domácom trhu a v zahraničí rozhodujúcich výrobkov a služieb, zvažovanie citlivosti trhu na zmenu ceny, kvalita výrobkov, predajnosť výrobkov
- spôsob distribúcie výrobkov a služieb na domácom trhu a v zahraničí
- činnosti zamerané na propagáciu a podporu predaja (reklama, účasť na veľtrhoch a výstavách a pod.) na domácich trhoch a v zahraničí.

e) VÝROBNÝ PROCES

- celkové ciele, ktoré sa klient snaží realizáciou daného podnikateľského zámeru dosiahnuť
- špecifické ciele z oblasti predaja, kvality produkcie (služieb), inovácie, produktivity a rentability, rozvoja riadenia a sociálnej oblasti
- stratégia výroby, odbytu, materiálno-technické zabezpečenie výroby
- nákladovosť a náročnosť výroby z hľadiska ekológie a bezpečnosti práce
- opatrenia na zníženie podnikateľského rizika.

f) FINANČNÝ PLÁN

- prognóza finančných potrieb a zdrojov je zahrnutá do nasledovných dokumentov: súvaha, resp. výkaz o majetku a záväzkoch, výkaz ziskov a strát, resp. výkaz o príjmoch a výdavkoch, prehľad peňažných tokov - cash flow, odpisový plán
- štruktúra investičných nákladov podnikateľského projektu, špecifikácia potrieb a zdrojov finančných prostriedkov a spôsob splácania úveru
- finančné údaje na obdobie trvania úverového vzťahu je potrebné podložiť predbežnými zmluvami (s prihliadnutím na obdobie trvania úverového vzťahu).

g) ZÁVER

- zhrnutie základných aspektov rozvedených v jednotlivých častiach, silné a slabé stránky zámeru

- časový plán realizácie podnikateľského zámeru
- rozbor rizík a spôsobu ich minimalizácie (Banka X, email, 2015).

3.3.3 Uzatváranie úverovej zmluvy a uvoľnenie čerpania úveru

Základná právna úprava úveru v slovenskom právnom poriadku je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku (Balko, 2007). Úverová zmluva je písomná dohoda medzi veriteľom a klientom. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (TRENDmarket,[b.r.]). Úverová zmluva by mala obsahovať presné a nezameniteľné údaje o jednotlivých stranách zjednávajúcich úver i charakter úveru.

Náležitosti úverovej zmluvy: názov a sídlo klienta, názov banky, účel úveru, výška úveru, výška úrokovej sadzby, spôsob čerpania úveru, termíny a čiastky splátok úveru a úrokov, splatnosť úveru, spôsob zaistenia, práva a povinnosti klienta a banky, dátum uzavretia zmluvy, podpisy zástupcu banky a klienta (Financie, 2000 - 2015). V závažných prípadoch porušenia úverovej zmluvy môže banka úverový vzťah ukončiť a požadovať okamžité splácanie úverovej pohľadávky spolu s úrokmi (Kašparovská, 2010). Po podpise úverovej zmluvy nastane v dohodnutom termíne k uvoľneniu čerpania čiastky úveru (Šenkýřová a kol., 2010).

3.3.4 Kontrola dodržovania podmienok úverovej zmluvy

V dobe trvania úverového vzťahu banka robí opakujúcu sa v krátkodobých intervaloch priebežnú kontrolu hospodárenia dlžníka a sleduje dodržiavanie podmienok úverovej zmluvy. O spravených kontrolách sa robia písomné záznamy (Sekerka, 2010). Úveroví pracovníci venujú veľkú pozornosť predovšetkým či je úver používaný na zjednaný účel, či nedochádza ku zhoršovaniu obchodného a finančného postavenia dlžníka, či sú splátky istiny a úrokov platené v termínoch splatnosti, či sú plnené ďalšie podmienky stanovené bankou, či sa neznižuje reálna hodnota úverových záruk.

Zmyslom a cieľom bankovej kontroly je identifikovať včas problematické úverové prípady, kedy sa doposiaľ prebiehajúce úverové obchody premieňajú na úvery, u ktorých je riadne a včasné splnenie dlžníkovho záväzku ohrozené a mať tak možnosť na ne primeraným spôsobom včas reagovať tak, aby bola zabezpečená návratnosť úveru (Šenkýřová a kol., 2010). Menej závažné nedostatky porušovania zmluvných podmienok, ako napríklad oneskorené splátky úrokov či úmoru alebo nezjednané poistenie zástavy, môže banka riešiť predpísaním a inkasom finančných sankcií. V iných prípadoch, ak to vyžaduje zmenená hospodárska situácia dlžníka, môže banka pristúpiť k reštrukturalizácii úveru (Kašparovská, 2010).

3.3.5 Splácanie úveru a úrokov, uvoľnenie prípadných záruk

Veriteľ sa môže s dlžníkom dohodnúť na splácaní úveru buď jednorázovom, alebo na vrátení úveru postupnom, takže v splátkach (Toman, 2008). Postupné splácanie môže byť nepravidelné, ktoré je výhodou pre dlžníka, pretože mu dávajú možnosť prispôbiť splátky vlastnému finančnému plánu a pravidelné, kde splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku (Kalabis, 2005). Ani termíny, ani výška či počet splátok nie sú zákonom predpísané a záleží výhradne na dohode týchto dvoch zmluvných strán.

Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou stanovenou v zmluve o úvere (Toman, 2008). Po splatení úveru vrátane jeho príslušenstva banka uvoľňuje záruky (Kašparovská, 2010). Zabezpečenie úveru (úverové záruky) je typ prostriedku, ktorý banky využívajú pre krytie strát v prípade neschopnosti splácania úveru zo strany dlžníka (Medved' a kol., 2012). Úverové záruky majú rozdielny charakter. Môže ísť napríklad o fyzické predanie klientovi, či návrh na výmaz vkladu záložného práva v katastre nehnuteľností a podobne. (Kašparovská, 2010).

4 Praktická časť

4.1 Posúdenie bonity klienta

V tejto kapitole sú stručne popísané vybrané obchodné spoločnosti Firma A, B, C, ktoré informujú Banku X o svojich potrebách, cieľoch a Banka X oboznamuje Firmy A, B, C so svojimi podmienkami. Úverový proces je dlhý proces o vyjednávaní a vzájomných stretnutiach a dohodách. Po osobných dohovoroch obe strany pristúpili k úverovému procesu. Firmy A, B, C vyplnili písomnú žiadosť, v ktorej boli povinné vyplniť a predložiť Banke X ich kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele za obdobie 2007 - 2013 a svoje vízie do roku 2017. Spoločnosti vychádzali z účtovných závierok (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky a súčasťou je výkaz cash flow) za roky 2007 - 2013 a z predložených plánov za roky 2014 - 2017. Údaje sú uvádzané v tisícoch EUR a údaje za rok 2007 a rok 2008 sú prepočítané konverzným kurzom NBS 30,126. Z týchto údajov sú vybrané potrebné ukazovatele pre vyhodnotenie bonity a rizikovosti, ktoré sú pre Banku X najdôležitejšie. Spoločnosti, ktoré sú popísané v praktickej časti sú orientované na vnútorný trh, export do zahraničia je len náhodný.

4.1.1 Firma A

Kvalitatívne ukazovatele: Firma A bola založená v roku 2002 a od svojho založenia až do dnešného dňa sa zaoberá predajom motorových vozidiel dvoch značiek, autorizovaným servisom a predajom certifikovaných náhradných dielov k týmto vozidlám. Má dvoch spoločníkov. 1. spoločník je spoločnosť s.r.o a na základnom imaní firmy A má 51 % podiel, 2. spoločník je fyzická osoba s vysokoškolským vzdelaním a na základnom imaní Firmy A má 49 % podiel. Firma A pracuje v skupine a súčasťou skupiny je zahraničná spoločnosť, ktorá zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

Spoločnosť od svojho založenia až do dnešného dňa hospodári s kladným výsledkom hospodárenia a načas si plní svoje záväzky voči zamestnancom, obchodným partnerom, bankám, aj voči štátu. Spoločnosť začala pracovať s 8 zamestnancami a postupným vývojom a rozširovaním služieb pre zákazníkov, zvyšovala počet zamestnancov, k dnešnému dňu zamestnáva 33 pracovníkov. Spoločnosť sa člení na oddelenia s medzistupňovým riadením a celú spoločnosť riadi konateľ, ktorý je zároveň aj spoločníkom Firmy A. Dodávateľské služby vozidiel a servisných externých prác využíva od viacerých dodávateľov či už zahraničných alebo pôsobiacich na Slovensku. Firma A dáva veľký dôraz na marketing, približne 100 000 EUR ročne utrácajú na propagáciu v podobe predvádzacích akcií, kde sú modely áut vystavené priamo na rôznych futbalových zápasoch alebo na golfových turnajoch nachádzajúcich sa v malej vzdialenosti od predajne. Každoročne usporadúvajú akcie, kde si každý majiteľ vodičského preukazu môže otestovať jazdu na ktoromkoľvek type vozidla a taktiež organizujú reprezentačný ples, ktorý je veľmi obľúbený.

V roku 2013 sa Firma A rozhodla, pre novú investíciu do rozšírenia priestorov pre lepšie povedomie vozidiel, a tým súvisiace zvýšenie záujmu zákazníkov a rastom predajnosti produktu. Za týmto účelom požiadala Firma A o úver Banku X s cieľom dohodnúť sa na výhodných podmienkach úveru. Pre Firmu A by bolo najvýhodnejšie získať úver vo výške 500 000 EUR so splatnosťou 7 rokov v pravidelných štvrťročných splátkach s čo najnižším možným úrokom (Firma A, osobný pohovor, 2015).

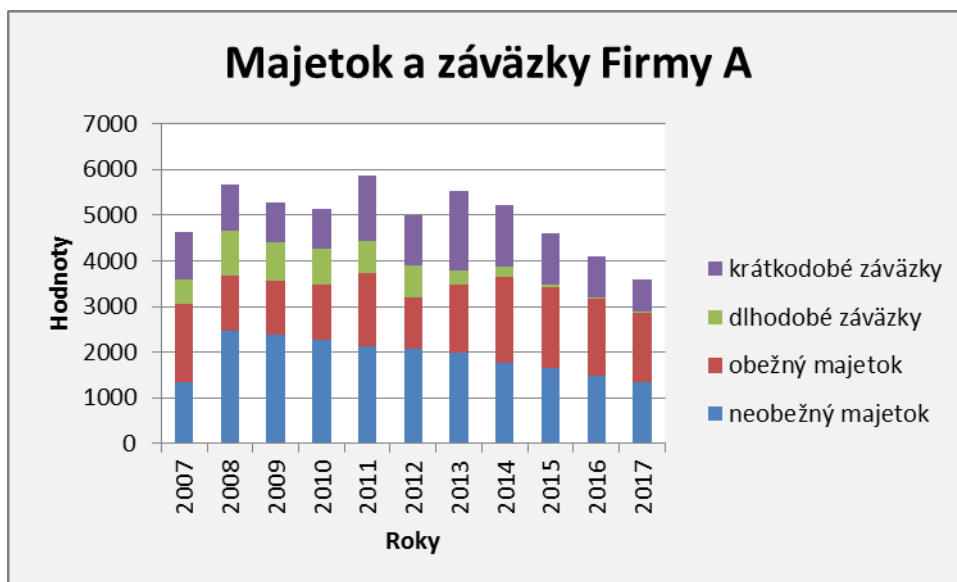
Kvantitatívne ukazovatele:

Pre banku je dôležité poznať stabilitu obchodných spoločností, preto je potrebné vedieť aký má Firma A stav majetku a záväzkov. Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovej závierky Firmy A, ktorá sa nachádza v prílohe p. B, som vybrala ukazovatele neobežný majetok, obežný majetok, dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky, ktoré som následne použila v obrázku č. 11.

Tab. 3 Majetok a záväzky firmy A

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
neobežný majetok	1333	2476	2370	2275	2131	2066	1977	1769	1643	1491	1336
obežný majetok	1733	1190	1181	1205	1601	1145	1500	1875	1772	1675	1530
dlhodobé záväzky	538	1000	856	778	698	696	303	225	50	35	20
krátkodobé záväzky	1027	1008	879	873	1447	1077	1762	1343	1149	895	700

Zdroj: (Interný zdroj,2015)

Obr. 11 Majetok a záväzky Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 11 vidíme, že Firma A má veľa neobežného majetku a krátkodobých záväzkov. V roku 2008 zainvestovala najviac a to hlavne do budov a stavieb. Hodnota neobežného majetku, každoročne klesá prirodzeným úbytkom, opotrebovaním, čomu zodpovedajú oprávky. Majetok firmy je krytý krátkodobými záväzkami, kontokorentným úverom.

Z tabuľky Cash – Flow Firmy A v prílohe p. C vidíme, že Firma A najviac peňažných zdrojov získava z krátkodobých záväzkov z obchodného styku, z odpisov majetku, z predaja majetku a z čistého zisku. Spočiatku získané peňažné zdroje používa na vyrovnanie dlhodobých záväzkov z leasingu a bežného bankového úveru a na nákup nového majetku a nákup zásob, ale postupom času klesá dlhodobé krytie majetku. Prichádza krytie krátkodobými záväzkami, čo znamená nekrytý dlh. Nebezpečenstvo spočíva v tom, že podnik je povinný vrátiť cudzie zdroje skôr, ako dôjde k reprodukcii stálych aktív.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy A, ktorá sa nachádza v prílohe p. B, som vybrala ukazovateľ výnosy z bežnej činnosti, ktorý je dôležitý jak pre výpočet ďalších ukazovateľov, tak pre Banku X. Banka X musí vidieť ako firma pracuje, či je schopná vytvárať tržby. Situáciu som zobrazila v obrázku č. 12.

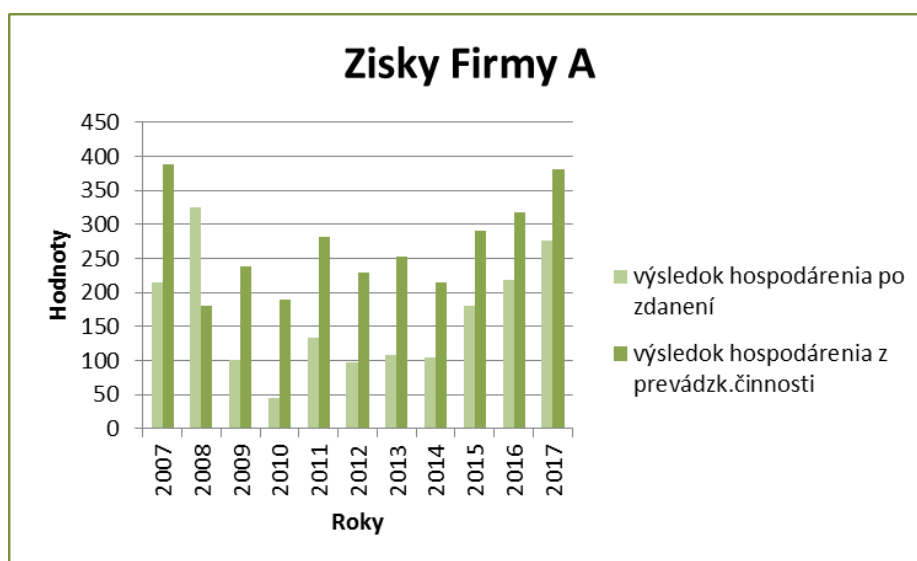
Obr. 12 Výnosy z bežnej činnosti Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 12 vidíme, že spoločnosť zaznamenala najvyšší obrat v tržbách v roku 2008, v roku 2009 výnosy klesli a v roku 2010 mali najnižší obrat, čo spôsobil dopad celosvetovej finančnej krízy a od roku 2011 sa jej obrat pomaly zvyšuje. Pre

Banku X to znamená, že Firma A je schopná vytvárať tržby pomerne rovnakým tempom.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovej závierky Firmy A, ktorá sa nachádza v prílohe p. B, som vybrala ukazovatele výsledok hospodárenia z prevádzkovej činnosti a výsledok hospodárenia po zdanení. Firma A sa nevenuje finančnej činnosti ako je obchod s cennými papiermi, preto má z finančnej činnosti straty a to spôsobujú nákladové úroky a bankové poplatky a mimoriadne udalosti nezaznamenáva. Hospodárenie Firmy A som zobrazila v obrázku č. 13.

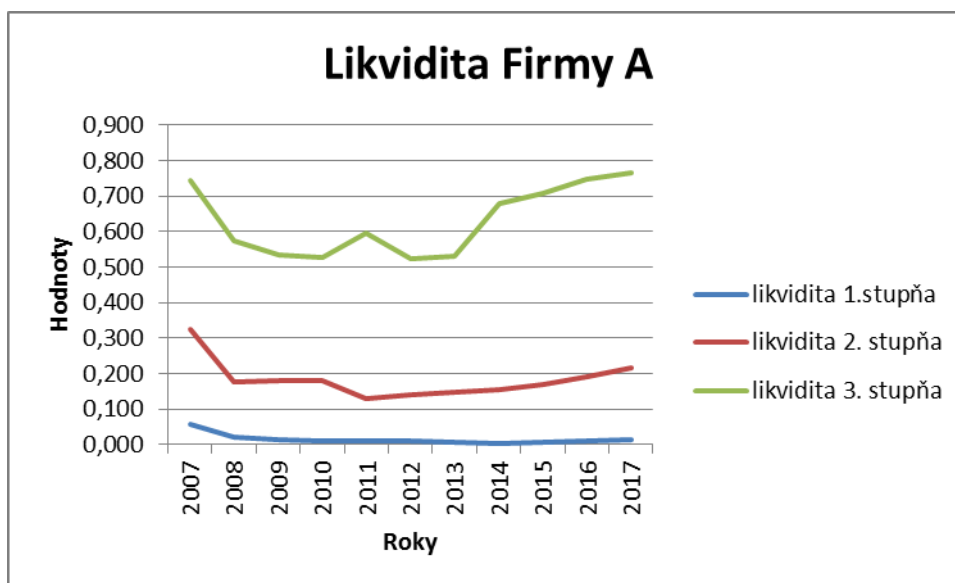
Obr. 13 Zisky Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 13 môžeme vidieť, že Firma A v rokoch 2009 - 2014 vykazuje nižšie zisky ako po minulé roky z dôvodu hospodárskej krízy, ktorá spôsobila klesajúci dopyt po automobiloch. Aj napriek tomu Firma A každoročne hospodári s kladným výsledkom hospodárenia. Od roku 2014 Firme A by sa mal zlepšiť stav hospodárenia pomocou získania úveru do inovácie predaja.

Finančné ukazovatele „ex post“:

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A, ktorá sa nachádza v prílohe p. D, som vybrala ukazovatele likvidity 1,2,3 stupňa. Ukazovatele likvidity dávajú spoľahlivú výpoveď o finančnej situácii podniku, o schopnosti podniku hrať svoje záväzky (Sedláček, 1999).

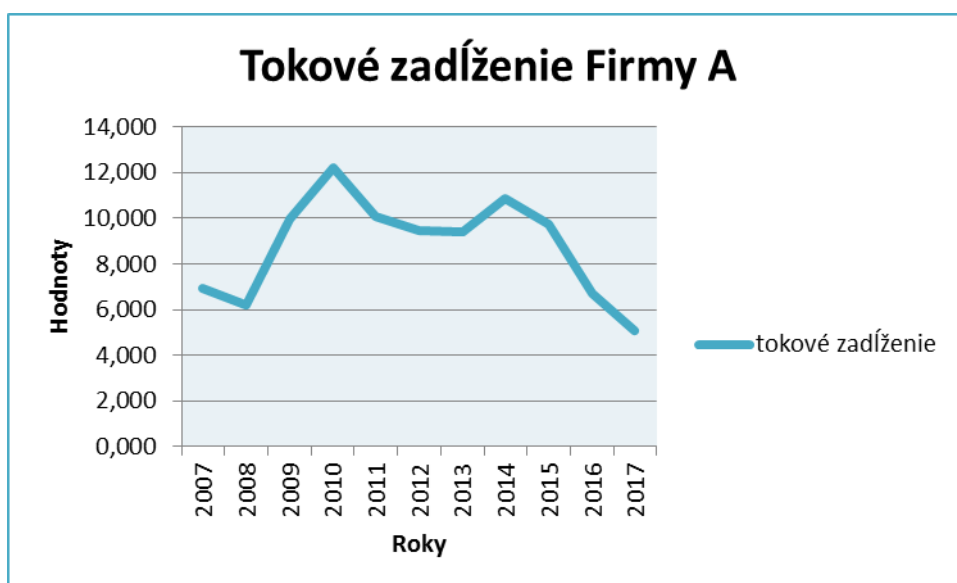

Obr. 14 Likvidita Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 14 môžeme vidieť, že likvidita 1. stupňa je veľmi nízka a klesajúca o čom svedčí, že Firma A nadrží veľa hotovostných peňazí., Najväčší pokles zaznamenali v roku 2008, keď všetky peňažné prostriedky použili do investícií, naznačuje to obrázok č. 11 (majetok a záväzky Firmy A). Likvidita 2. stupňa naznačuje viazanosť peňažných prostriedkov v pohľadávkach. Majú rastový potenciál, čo znamená, že sa zhoršila platobná disciplína v SR a Firme A narástli pohľadávky. Od roku 2013 rastie likvidita 3. stupňa, čo predstavuje, že Firma A investíciou do rozšírenia predaja bude nútená zvýšiť zásoby.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A, ktorá sa nachádza v prílohe p. D, som vybrala ukazovateľ tokové zadĺženie, ktoré informuje banku, koľko rokov by spoločnosť potrebovala na splátenie svojich nominálnych dlhov (Sedláček, 1999).

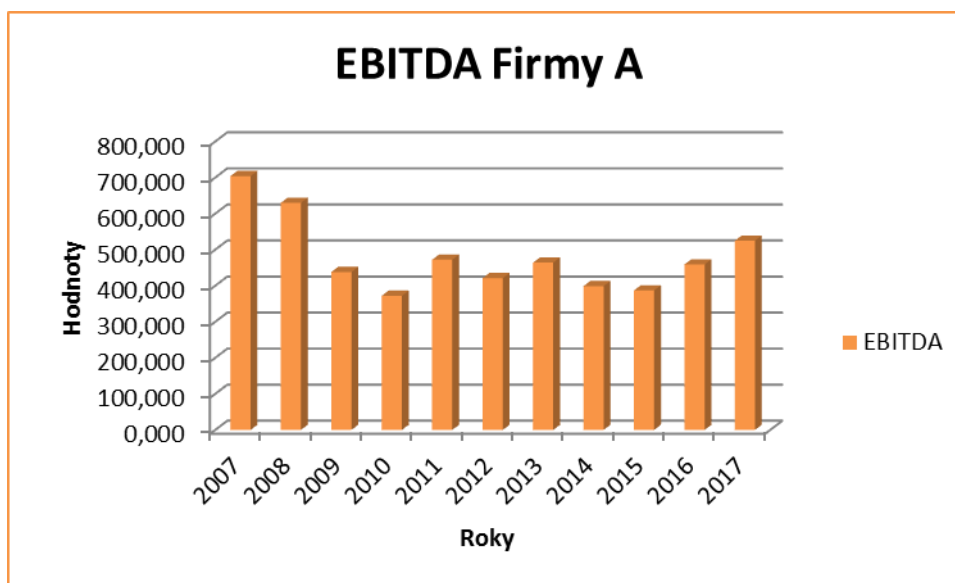

Obr. 15 Tokové zadĺženie Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 15 vidíme, že Firma A je príliš zadĺžená. Najviac sa zadĺžila v roku 2010 z dôvodu dopadov hospodárskej krízy a postupne sa snaží dlh znižovať. Banka X na základe toho sa môže rozhodnúť, či Firme A poskytne úver v požadovanej dĺžke splácania.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A, ktorá sa nachádza v prílohe p. D, som vybrala ukazovateľ EBITDA, ktorá patrí medzi najdôležitejšie ukazovatele pre banku. Je to indikátor, ktorý ukazuje prevádzkovú výkonnosť spoločnosti. Podľa toho banka posudzuje schopnosť na splácanie úveru, koľko finančných zdrojov je spoločnosť schopná vyhradiť na splátku úveru (Synek a kol., 2009).

Obr. 16 EBITDA Firmy A

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 16 vidíme, že Firme A má k dispozícii dostatok vyhradených finančných zdrojov na splácanie úveru. Taktiež v budúcnosti sa uvoľňujú peňažné prostriedky a preto Firma A môže uvažovať o novom úvere a Banka X o povolení požadovaného úveru.

Finančné ukazovatele „ex ante“:

Informácie, ktoré sú výsledkom finančnej analýzy majú výpovedaciu hodnotu finančného zdravia spoločnosti a sú predmetom záujmu pre banku. Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A, ktorá sa nachádza v prílohe p. D, kde som vypočítala jej budúci vývoj a na výpočty som použila Index bonity, Rýchly test, Altmanovu metodiku a Tafflerov model môžeme podľa výsledkov Indexu bonity (viac ako 3) vyhodnotiť, že finančná situácia Firmy A je extrémne dobrá, podľa výsledkov Rýchleho testu (12 – 15 bodov) finančná situácia je stredne dobrá, podľa výsledkov Altmanovej metodiky ($Z > 2,9$) finančná situácia podniku je zdravá a z výsledkov podľa Tafflerovho modelu (hodnota väčšia ako 0,3) indikuje, že podnik má dlhodobejšie perspektívy.

SWOT analýza:

Silné stránky Firmy A: - predaj prestížnej značky, stabilita, rozvoj a investovanie do inovácií spoločnosti, dlhodobé postavenie na trhu, stále kladný výsledok hospodárenia, popredajná starostlivosť o zákazníkov, stabilný tím zamestnancov a podpora skupiny, čo je možnosť rozloženia rizika na skupinu

Príležitosti: - silný marketing, stáli zákazníci a neprestajný dopyt po automobiloch

Hrozby: - zásahy štátnej správy v oblasti daňovej legislatívy, zvýšenie cien od dodávateľov, vysoká konkurencia na trhu áut a náhradných dielov, zvýšenie cien pohonných látok

Slabé stránky: - pomerne vysoké ceny vozidiel, umiestnenie predajne na okraji mesta, pri cestnom uzle – silná stránka, vysoké náklady spoločnosti na energie, dane, rôzne poplatky, certifikáty, a rastúce kvalifikácie (Firma A, interný zdroj, 2015).

Posúdenie banky

Banka X posúdila z vyhodnotenia Firmy A, že Firma A podľa kvantitatívnych ukazovateľov je dosť riziková, je veľmi zadlžená, disponuje s malým objemom peňažných ekvivalentov, prostriedky má viazané v neobratkových zásobách a dlhodobý majetok kryje krátkodobými zdrojmi. Podľa kvalitatívnych ukazovateľov má dobré postavenie na trhu, podporu skupiny a predáva prestížnu značku. Predikcia firmy ukazuje dlhodobé zdravie spoločnosti.

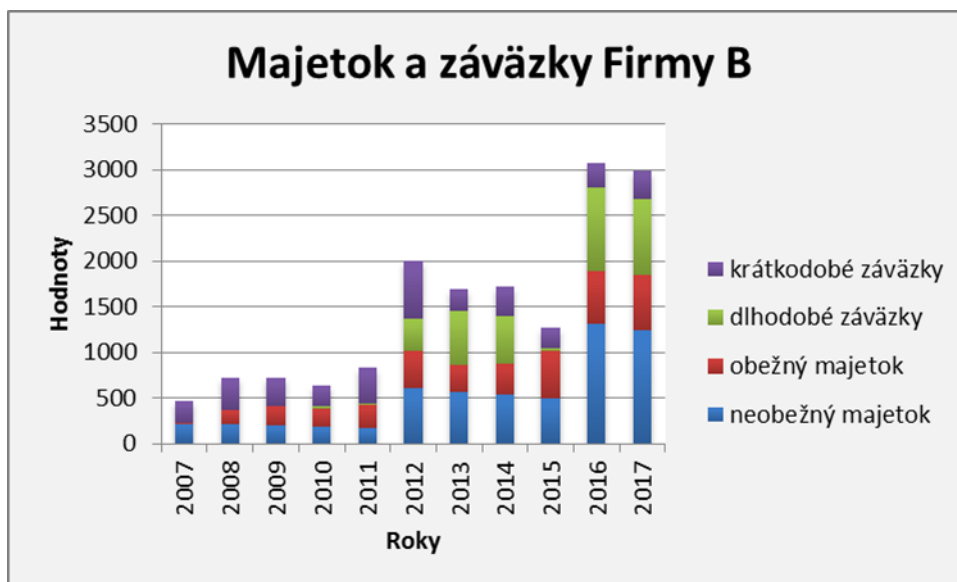
Banka X sa rozhodla, že uzavrie zmluvu úverového procesu s Firmou A a to na úver vo výške 500 000 EUR so splatnosťou 7 rokov v pravidelných štvrtročných splátkach s vyšším úrokom s tým, že po 3 rokoch pri preukázaní kladného hospodárenia a splácania splátok bez omeškania, zníži Banka X úrokovú sadzbu. Aby však znížila a rozložila svoje riziko bude požadovať od Firmy A záruku vo forme ručenia skupiny, v ktorej Firma A je súčasťou (Banka X, osobný pohovor, 2015).

4.1.2 Firma B

Kvalitatívne ukazovatele: Firma B bola založená v decembri v roku 2006 a od svojho založenia predáva motorové vozidlá jednej značky. Zakladateľmi sú dve fyzické osoby, ktorí do svojej spoločnosti vložili svoje vlastné vklady na nehnuteľný majetok a v roku 2012 vložili aj hotovostné peniaze, pričom spoločnosti vznikol záväzok voči nim, na čo by banka pri poskytovaní úveru mohla prihliadať. Zakladatelia sú zároveň zamestnancami a manažment si taktiež spravujú samostatne. Jeden zakladateľ má ukončené vysokoškolské vzdelanie, druhý stredoškolské úplné s maturitou. Spoločnosť B využíva zahraničné dodávateľské služby od jedného dodávateľa, ktorý im dodáva motorové vozidlá. Firma B je zameraná na predaj zahraničnej značky, ktorá je jediná v danom regióne a záujem o túto značku je približne 45-50 vozidiel za rok. Čo sa týka marketingu, do reklám veľa neinvestujú, využívajú bežné reklamy pre svoj predaj ako reklamné tabule, letáky, inzercia v časopisoch. Pre naplnenie krátkodobého cieľa Spoločnosti B, čo najviac zvýšiť zisk, sa rozhodli predávať vozidlá dvoch značiek. Podľa predpísaných štandardov ich nemôžu umiestniť do tých istých priestorov ku prvej značke, preto žiadajú Banku X v roku 2013 o poskytnutie úveru na novú nehnuteľnosť. Novú nehnuteľnosť môžu získať za 900 tisíc EUR, na účet Banky X môžu vložiť 200 tisíc EUR a od Banky X žiadajú 700 tisíc EUR, na obdobie 12 rokov v pravidelných polročných splátkach s čo najnižším úrokom (Firma B, osobný pohovor, 2015).

Kvantitatívne ukazovatele:

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B, ktorá sa nachádza v prílohe p. E, som vybrala ukazovatele neobežný majetok a obežný majetok, dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky, ktoré som následne použila do obrázku č. 17.

Obr. 17 Majetok a záväzky Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 17 vidíme, že Firma B v roku 2012 investovala do neobežného majetku spoločnosti a použila na to dlhodobé záväzky, vlastné prostriedky spoločníkov. Firma B plánuje investovať do novej nehnuteľnosti, ale na to chce použiť prostriedky banky.

Z tabuľky Cash – Flow Firmy B z prílohy p. F vidíme, že Firma B najviac peňažných zdrojov získala z dlhodobých záväzkov a to vkladmi spoločníkov, a použila ich na modernizáciu a opravu nehnuteľností, ktoré boli nevyhnutné kvôli štandardom predaja vozidiel.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B, ktorá sa nachádza v prílohe p. E, som vybrala ukazovateľ výnosy z bežnej činnosti.

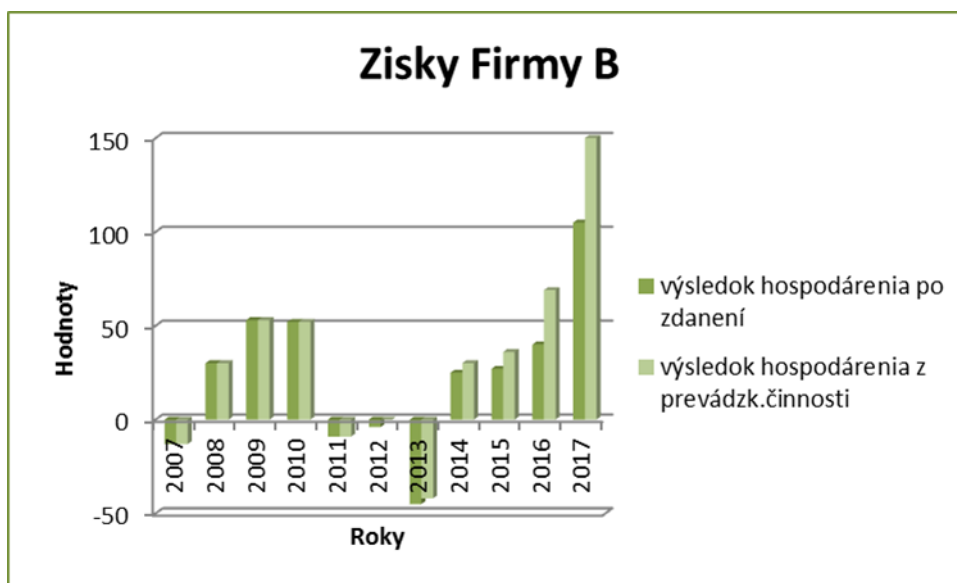

Obr. 18 Výnosy z bežnej činnosti Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 18 vidieť, že výnosy postupne rastú. Firma B uviedla v regióne novú značku v decembri 2006 a svoju dôveru si musela získavať, preto začínala s nízkym obratom. V plánovaných údajoch výnosy rastú rýchlejším tempom, pretože Firma B počíta s predajom dvoch značiek vozidiel a tým by sa mali tržby zdvojnásobiť.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B, ktorá sa nachádza v prílohe p. E, som vybrala ukazovatele výsledok hospodárenia z prevádzkovej činnosti a výsledok hospodárenia po zdanení. Finančná činnosť Firmy B je nepatrná, v plánovaných údajoch nárastli nákladové úroky a mimoriadne udalosti nezaznamenáva. Hospodárenie Firmy B som zobrazila v obrázku č. 19.

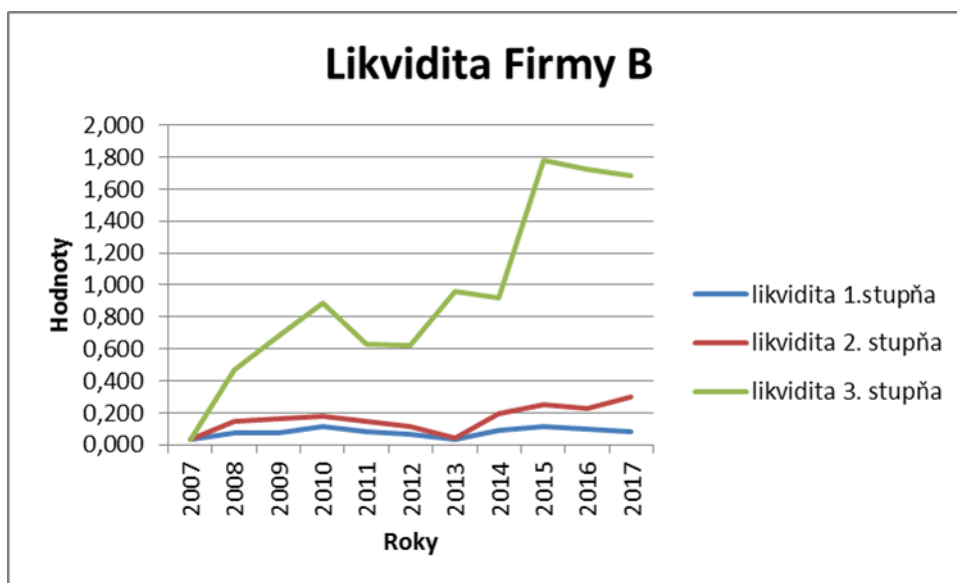
Obr. 19 Zisky Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 19 môžeme vidieť vývoj zisku Firmy B, ktorá od roku 2011 zaznamenáva stratu a v roku 2013 mala najvyšší objem tržieb a skončila s prevádzkovou stratou. Firma B ako vidíme z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B, ktorá sa nachádza v prílohe p. E , mala zvýšené náklady hlavne na služby a to konkrétne na opravu a údržbu budovy. Banka prihliada na to, že spoločníci využívali svoje vlastné vklady na prevádzku spoločnosti.

Finančné ukazovatele „ex post“:

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B, ktorá je v prílohe p. G, som vybrala ukazovatele likvidity 1,2,3 stupňa.

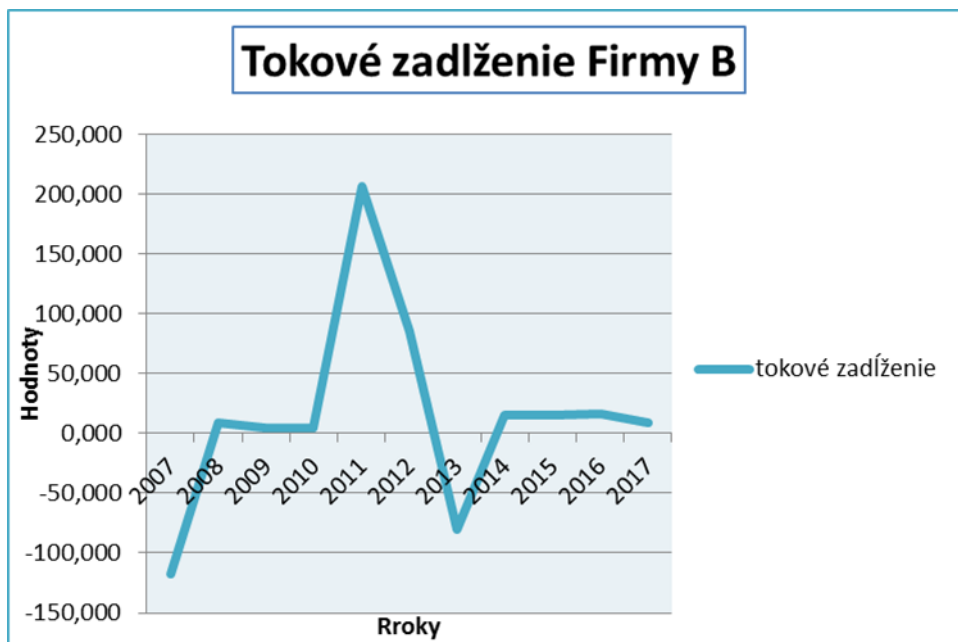

Obr. 20 Likvidita Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 20 vidíme, že likvidita 1. stupňa je nízka, pretože Firma B má málo prostriedkov v hotovosti a to najmä v roku 2013 klesli, kvôli ich použitia na opravu budovy. Likvidita 2. stupňa taktiež v roku 2013 klesla, čo znamená, že, skrátili aj dobu splatnosti svojich pohľadávok, aby všetky prostriedky mohli okamžite použiť do opráv budovy. Likvidita 3. stupňa, ktorú ovplyvňujú zásoby, tie majú rastový potenciál a to najmä v roku 2014, kde Firma B bude investovať do zásob vozidiel novej značky.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B, ktorá je v prílohe p. G, som vybrala ukazovateľ tokové zadlženie, ktoré som znázornila v grafe č. 21.

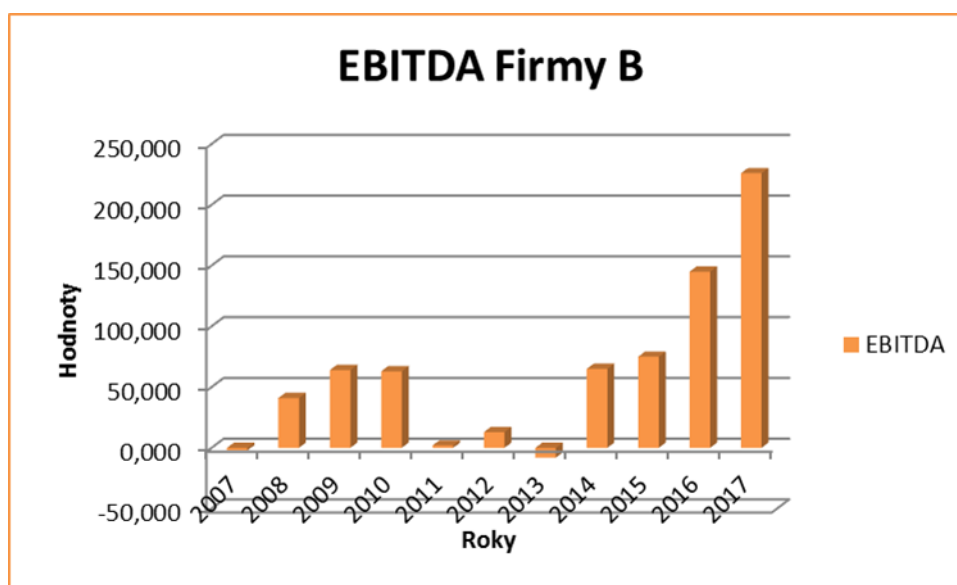

Obr. 21 Tokové zadĺženie Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 21 vidíme, že od roku 2010 do 2012 je Firma B veľmi zadĺžená z dôvodu technického zhodnotenia budovy a Banka X môže vidieť, že dlh spoločnosti predstavujú vlastné vklady spoločníkov a tie nemajú lehotu splatnosti. Firme B chýbajú peniaze, a preto žiada v roku 2013 o úver Banku X.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B, ktorá je v prílohe p. G, som vybrala ukazovateľ EBITDA.

Obr. 22 EBITDA Firmy B

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 22 môžeme vidieť, že Firma B v rokoch 2011-2013 nemá dostatok vyhradených finančných zdrojov na splácanie úveru. Od roku 2014 sa Firme B potenciál na splácanie poskytnutých finančných prostriedkov veľmi vylepšuje a preto Banka X môže zhodnotiť povolenie požadovaného úveru.

Finančné ukazovatele „ex ante“:

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B, ktorá je v prílohe p. G, kde som vypočítala jej budúci vývoj podľa ukazovateľov Index bonity, Rýchly test, Altmanovu metodiku a Tafflerov model, môžeme podľa výsledkov Indexu bonity (menej ako -3) vyhodnotiť, že finančná situácia Firmy B je extrémne zlá, podľa výsledkov Rýchleho testu (16 – 19 bodov) finančná situácia je zlá, podľa výsledkov Altmanovej metodiky ($1,2 < Z \leq 2,9$) finančná situácia podniku je indiferentná a z výsledkov podľa Tafflerovho modelu (hodnota väčšia ako 0,3) indikuje, že podnik má dlhodobjšie perspektívy.

SWOT analýza:

Silné stránky Firmy B: - žiadna konkurencia ich predávanej značky v danom regióne a vhodné umiestnenie predajne v priemyselnom areáli, predpoklad narastajúcich tržieb do budúcnosti, stabilita spoločnosti a investovanie do nehnuteľností

Príležitosti: - neustály dopyt po automobiloch, verní a spokojní zákazníci

Hrozby: - štátne zásahy, zvýšenie cien pohonných látok, konkurencia iných značiek automobilov

Slabé stránky: - zakladatelia riskujú svoje prostriedky, pretože vložili všetky svoje disponibilné zdroje a už nemajú na koho rozložiť riziko, vysoké náklady spoločnosti na prestavbu nehnuteľnosti, slabý marketing (Firma B, interný zdroj, 2015)

Posúdenie banky

Banka X podľa kvantitatívnych ukazovateľov posúdila, že Firma B má dobrú majetkovú štruktúru a do roku 2013 nebola zadĺžená voči cudzím veriteľom, do budúcnosti má veľký rastový potenciál. Podľa kvalitatívnych ukazovateľov má dobre postavenie na trhu, nemá konkurentov danej značky v regióne a úver bude použitý na nehnuteľnosť.

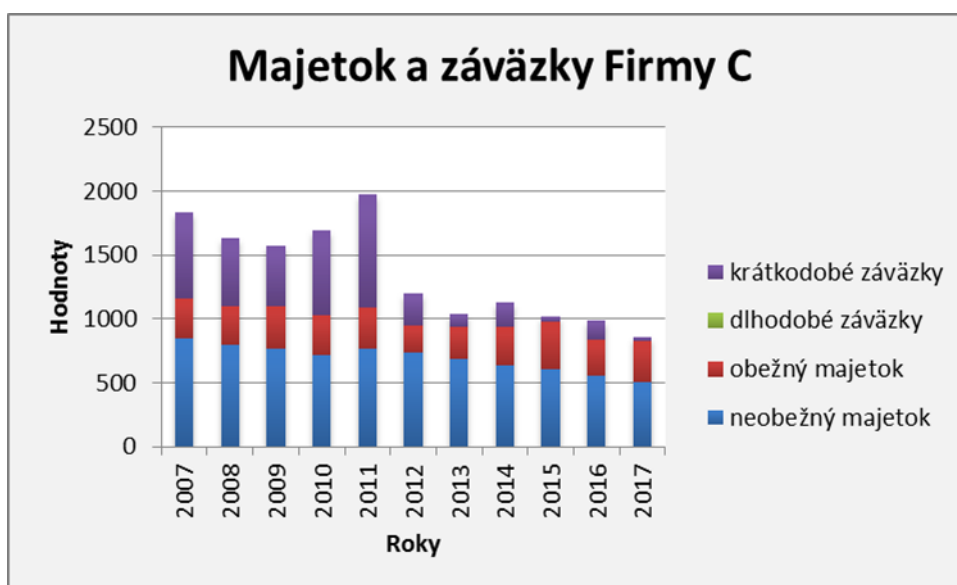
Banka X sa rozhodla, že uzavrie zmluvu úverového procesu s Firmou B a to na úver vo výške 700 000 EUR so splatnosťou 12 rokov v pravidelných polročných splátkach s tým, že na začiatku im dá vyšší úrok o pol % a záložné právo na nehnuteľnosť. Po 5. rokoch, ak Firma B bude plniť svoje záväzky voči Banke X včas im túto úrokovú sadzbu zníži (Banka X, osobný pohovor, 2015).

4.1.3 Firma C

Kvalitatívne ukazovatele: Firma C bola založená v roku 2005 a od svojho založenia sa zaoberá predajom vozidiel jednej značky. Zakladateľom je jedna fyzická osoba so stredoškolským vzdelaním. Firma C má 7 zamestnancov, z nich 2 majú vysokoškolské vzdelanie a tí majú na starosti manažment predaja a servisu. Vozidlá tejto značky sa vyrábajú na Slovensku a v širšom okruhu sa nachádza viac predajcov. Preto Firma C by chcela postupne svoju činnosť rozšíriť aj o popredajný servis vozidiel a taktiež predaj náhradných dielov, čím by získala výhody oproti konkurencii. Firma C dokáže predat' 100 až 140 áut ročne. Tým, že značka ktorú predáva Firma C je veľmi známa a rozšírená, nepotrebuje veľký marketing ich propagáciu môžeme vidieť na webových stránkach, na Facebooku a taktiež využívajú propagáciu vo forme letákov. Má dvoch dodávateľov a to na distribúciu vozidiel má jedného a druhého na servisné práce. S pribúdajúcim záujmom o servis vozidiel zo strany klientov chce spoločnosť využívať interné služby namiesto externých, Firma C sa rozhodla investovať do strojov v hodnote 400 000 eur. Na túto investíciu je firma schopná vopred zaplatiť 100 000 eur ale potrebuje to dofinancovať zostávajúcou čiastkou 300 000 eur, a tak požiadala o úver Banku X, s ktorou nemala doposiaľ žiadne skúsenosti. Úver by chcela splatiť do 3 rokov v nepravidelných splátkach podľa obratu a úroky bude splácať v pravidelných splátkach mesačne (Firma C, osobný pohovor, 2015)

Kvantitatívne ukazovatele:

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy C, ktorá sa nachádza v prílohe p. H, som vybrala ukazovatele krátkodobé záväzky, dlhodobé záväzky, obežný majetok a neobežný majetok a následne som ich použila do obrázka č. 23.

Obr. 23 Majetok a záväzky Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázka č. 23 môžeme vidieť, že Firma C vlastní veľa neobežného majetku najmä budovy a stavby, ktoré sú kryté krátkodobými záväzkami hlavne kontokorentným úverom a záväzkami z obchodného styku, ale v roku 2012 zaznamenali pokles, čo znamená, že spoločnosť si splatila úver. Obežný majetok sa vyvíja rovnakým tempom a na sklade drží iba potrebný počet vozidiel.

Z tabuľky Cash – Flow Firmy C v prílohe p. I vidíme, že Firma C získava svoje finančné zdroje najmä zo zisku a z odpisov majetku a používa ich na zaplatenie krátkodobého úveru.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy C, ktorá sa nachádza v prílohe p. H, som vybrala ukazovateľ výnosy z bežnej činnosti. Situáciu som zobrazila v obrázku č. 24.

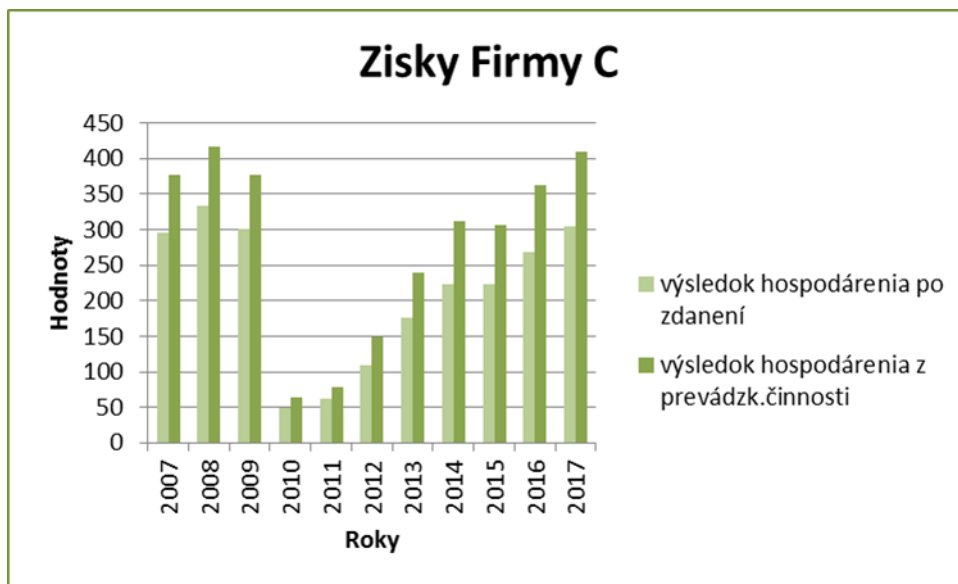

Obr. 24 Výnosy z bežnej činnosti Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 24 je vidieť, že výnosy dosiahli najvyššiu úroveň v roku 2008 a najviac klesli v roku 2010 následkom operácie šrotovné 2009, ktorou chceli výrobcovia a politici zachrániť situáciu predaja vozidiel práve takýchto značiek po finančnej a hospodárskej kríze. V roku 2012 výnosy stúpili z toho dôvodu, že spoločnosť sa pokúšala k predaju vozidiel zvýhodniť zákazníka popredajnými službami, hlavne servisom.

Z tabuľky Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy C, ktorá sa nachádza v prílohe p. H, som vybrala ukazovatele výsledok hospodárenia z prevádzkovej činnosti a výsledok hospodárenia po zdanení. Spoločnosti v SR, ako aj Firma C, nevyužívajú rozvoj finančnej činnosti a mimoriadne činnosti sú obmedzené. Hospodárenie Firmy C som zobrazila v obrázku č. 25.

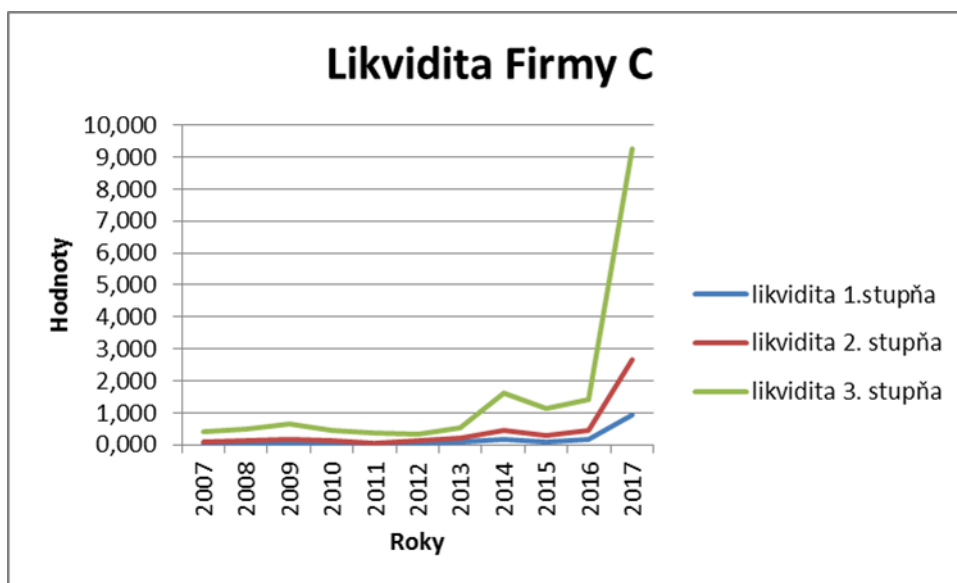
Obr. 25 Zisky Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 25 vidíme, že Firma C dosahuje pomerne vysoké výsledky hospodárenia. Najnižšie zisky dosahovali v rokoch 2010, 2011 a 2012, čo sa odráža od vývoja trhu, a poklesu dopytu po automobiloch, kedy na Slovensku pretrvávala hospodárska a finančná kríza. V ďalších rokoch sa začala situácia vyvíjať rastovým trendom a to aj vďaka plánov zahrňujúcich prevádzku nového servisu. Banka X teda môže vidieť potenciál splácania požadovaného úveru.

Finančné ukazovatele „ex post“:

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C z prílohy p. J, som vybrala ukazovatele likvidity 1,2,3 stupňa, ktoré som zachytila v grafe č. 26.

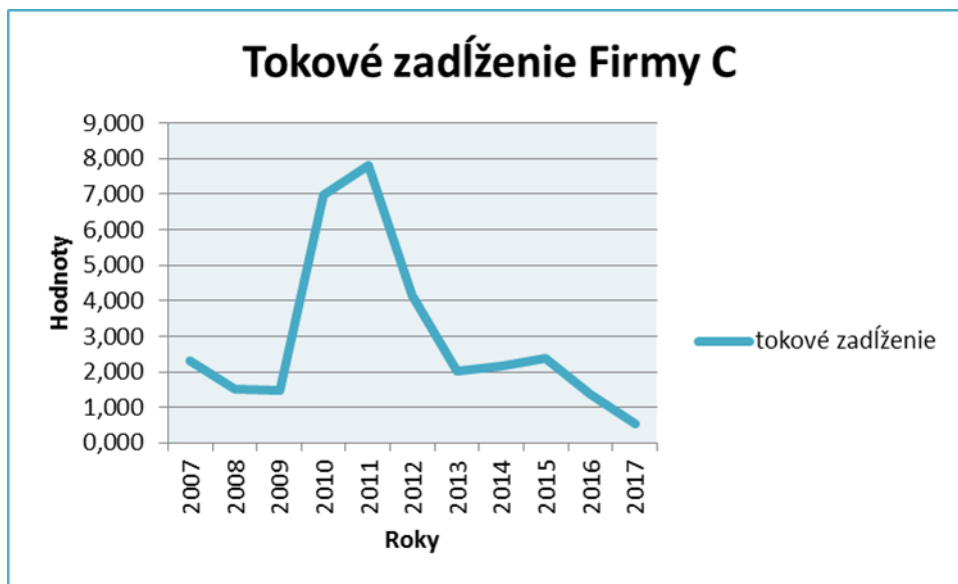

Obr. 26 Likvidita Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 26 môžeme vidieť, že likvidita 1. a 2. stupňa sa rovná kladnej nule, takže to znamená, že Firma C má málo finančných prostriedkov v hotovosti, taktiež nemá viazané peňažné prostriedky v pohľadávkach. Likvidita 3. stupňa rastie v plánovanom období, čo znamená, že Firma C bude investovať do zásob, ktoré budú súvisieť s popredajnými službami. Všetky 3 stupne likvidity majú od roku 2016 rastový trend, a to z dôvodu posilnenia finančných zdrojov úverom.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C z prílohy p. J, som vybrala ukazovateľ tokové zadĺženie, ktoré je zobrazené v grafe č. 27.

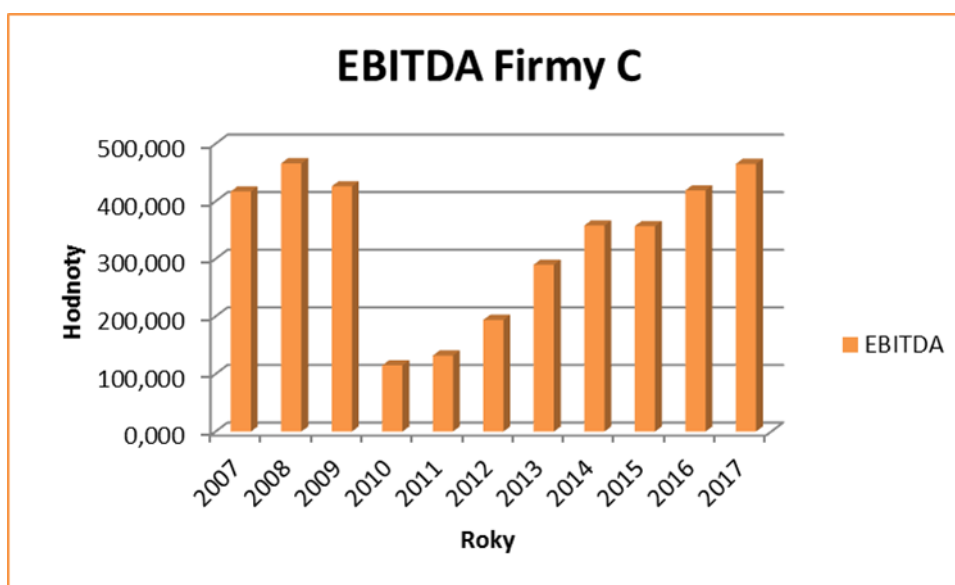

Obr. 27 Tokové zadĺženie Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 27 vidíme, že Firma C bola od roku 2009 veľmi zadĺžená . Od roku 2011 má zadĺženosť klesajúcu tendenciu, čo pre Banku X znamená, že Firma C je zodpovedná voči splácaniu svojich úverov.

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C z prílohy p. J, je vybraný dôležitý ukazovateľ EBITDA.

Obr. 28 EBITDA Firmy C

Zdroj: (Interný zdroj, 2015)

Z obrázku č. 28 môžeme vidieť, že Firme C v roku 2010 poklesli disponibilné finančné zdroje k úhrade záväzkov, pretože na trhu sa zaznamenal pokles dopytu po automobiloch, tým sa znížili zisky ako sme mohli vidieť pri grafe č. 25 (výsledok hospodárenia). V roku 2014 sa tieto vyhradené prostriedky zvýšili až o polovicu a postupom času len narastajú, preto Banka X môže posúdiť žiadosť úveru Firmy C.

Finančné ukazovatele „ex ante“:

Z tabuľky Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C z prílohy p. J, kde som vypočítala jej budúci vývoj, na ktorý som použila výpočty Index bonity, Rýchly test, Altmanovu metodiku a Tafflerov model môžeme podľa výsledkov Indexu bonity (viac ako 3) vyhodnotiť, že finančná situácia Firmy C je extrémne dobrá, podľa výsledkov Rýchleho testu (8 – 11 bodov) finančná situácia je dobrá, podľa výsledkov Altmanovej metodiky ($Z > 2,9$) finančná situácia podniku je zdravá a z výsledkov podľa Tafflerovho modelu (hodnota menšia ako 0,2) indikuje, že podnik nemá dlhodobé perspektívy.

SWOT analýza:

Silné stránky Firmy C: - výroba na Slovensku, nižšie náklady dodávateľských služieb, stály team zamestnancov, nízke ceny vozidiel

Príležitosť: - rozšírenie reklamy, zavedenie popredajných služieb, vhodná poloha predajne umiestnená pri cestnom uzle

Hrozby: - konkurencia v predaji tej istej značky v blízkom okolí, legislatíva

Slabé stránky: - zvýšenie nákladov na propagáciu značky a rozšírenia služieb pre zákazníkov (Firma C, interný zdroj, 2015).

Posúdenie banky

Banka X zhodnotila, že Firma C podľa kvantitatívnych ukazovateľov má neobežný majetok krytý krátkodobými záväzkami, čo značí o nestabilite, každoročne má kladné výsledky hospodárenia ale je aj veľmi zadĺžená. Podľa kvalitatívnych ukazovateľov má nízke ceny vozidiel, čo môže vyvolávať záujem u zákazníkov i v nepriaznivých situáciách a pre každú skupinu obyvateľov. Predikcia firmy ukazuje, že finančná situácia je dobrá a zdravá ale nemá dlhodobé perspektívy.

Banka X pristúpi k schváleniu úverovania a to vo výške úveru 300 000 EUR a uzavrie zmluvu s Firmou C. Firma C žiada úver na 3 roky, čo z výsledkov vyplýva, že za to obdobie bude spoločnosť produkovať a bude schopná splatiť úver. Požadovaný úver spolu s úrokmi bude možný splácať v pravidelných štvrtročných splátkach (Banka X, osobný pohovor, 2015).

5 Diskusia a záver

Prvotným cieľom bakalárskej práce bolo popísať vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov ako HDP, vývoz a dovoz a s tým spojený dopyt a ponuka po tovaroch a službách pri predaji motorových vozidiel na Slovensku od roku 2007 do roku 2013. Taktiež bolo treba popísať situáciu na úverovom trhu a vývoj úrokových sadzieb v sledovanom období.

Druhotný cieľ bol popis a analýza úverového procesu vo vybranej komerčnej banke a zistiť hlavné kritéria, podľa ktorých sa banka rozhoduje o poskytnutí či zamietnutí úveru.

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo previesť analýzu bonity a schopnosti úverovania a následne posúdiť a vyhodnotiť bonitu vybraných obchodných spoločností zaoberajúcich sa predajom a servisom automobilov pôsobiacich na Slovensku a ich schopnosť získať úver v aktuálnych podmienkach úverového trhu na Slovensku.

Na základe prevedenia popisu vývoju vybraných makroekonomických ukazovateľov je zistené, že Slovensko je malá otvorená ekonomika s nízkym HDP postupne narastajúcim, a to nie len vďaka domácejmu dopytu ale aj zahraničnému. Rozhodujúcu časť vývozu a dovozu tovarov a služieb tvorili motorové vozidlá, prívesy a návesy a s tým súvisiace narastajúce tržby za vlatné výkony a tovar v predaji a údržbe motorových vozidiel. Výnimkou bolo obdobie nachádzajúce sa v hospodárskej a finančnej kríze. Od konca roka 2008 sa slovenská ekonomika dostávala do hospodárskej recesie, poklesol HDP a to hlavne pre pokles zahraničného dopytu. Zaznamenal sa aj pokles dopytu domácich spotrebiteľov a to vo všetkých výdajových zložkách a najmä úbytok pocítil automobilový priemysel. Znížili sa tržby nie len v predaji motorových vozidiel, ale aj v opravách a údržbe a tiež za predaj dielov a príslušenstva. Od roku 2010 sa slovenská ekonomika pomaly začala dostávať z nepriaznivej situácie a to vďaka zlepšeniu sa situácie z vonkajšieho prostredia a narastajúcim dopytom zo zahraničia.

Zo situácie na úverovom trhu je zrejmé, že banky na Slovensku volia skôr opatrný prístup a to najmä k veľkým podnikom, pretože sú pre banky rizikové. Od roku 2008 prehľbujúca sa finančná kríza a začínajúca hospodárska kríza na slovenskom trhu spôsobila na jednej strane zníženie dopytu malých a stredných podnikov po úveroch z dôsledku poklesu dopytu objednávok a zhoršeným odbytom po ich výrobkoch, čo sa prejavilo v znížení tržieb. Na strane druhej, banky reagujú na novú situáciu zvýšenou opatrnosťou tým, že zvyšujú náročnosť získania úveru i náklady na splácanie pri poskytovaní úverov. Sprísnené podmienky bankou sa prejavovali v poklese doby splatnosti podnikových úverov ako aj na vyšších úrokových maržiach, prísnejších požiadavkách na zabezpečenie a iné úverové podmienky. Ziskovosť celého bankového sektora sa tým znížila a v roku 2009 k tomu dopomohlo aj zavedenie eura, čo spôsobilo pokles výnosov z devízových operácií. Postupom času úverový trh začal stagnovať až ožívať, zastavilo sa sprísňovanie úverových štandardov a tiež sa zvýšil dopyt po úveroch zo strany podnikov.

Pri analýze úverového procesu vo vybranej komerčnej banke bolo zistené, že je to dlhodobý proces, ktorý stavia na základe vyjednávania medzi bankou a klientom. Viac prípadov je, že sám klient navštívi pobočky bánk s jasnou predstavou a potrebami a vyberá si na základe ponuky najlepšie alternatívne riešenie. Na základe osobného pohovoru vo vybranej komerčnej banke môžeme zhodnotiť, že vybraná banka si sama hľadá svojich potenciálnych klientov, monitoruje trh, vývojové trendy a zisťuje ich potrebu. Vybraná komerčná banka preferuje financovanie mikroklientov. Vo všeobecnosti každá banka používa vlastný hodnotiaci model, v ktorom má nastavené koeficienty pre jednotlivé zohľadňované položky. Informácie, ktoré vybraná Banka X potrebuje na vyhodnotenie bonity klienta sú kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele. V prípade MSP pre kvantitatívne ukazovatele sú zdrojom finančné výkazy ako účtovná závierka v zložení súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky, cash flow, poprípade výročné správy, mnohé banky si vyžadujú aj obchodné plány alebo daňové priznania. Zber kvalitatívnych informácií je často spojený s osobnými stretnutiami, na ktorých sa banky pokúšajú potvrdiť, že MSP je dobre riadený a neskôr žiadajú údaje o činnosti klienta, odvetvia, v ktorom pracuje, manažmentu a zamestnancov, prieskumu trhu a marketingovej stratégie.

V tejto práci zo žiadateľov o úver Banky X boli vybrané tri obchodné spoločnosti (Frimy A, B, C) z odvetvia predaja motorových vozidiel rôznych značiek, ktoré pôsobia na trhu dlhšie ako 7 rokov, čelia nástrahám konkurencie, situácii po hospodárskej kríze a nástrahám zmien v legislatíve. Následne získané potrebné údaje od ekonomických oddelení ako účtovná závierka a zostavený plán na najbližšie štyri roky, boli použité pre výpočet a prevedenie do grafov požadovaných ukazovateľov Banky X a to finančnou metódou ex post, ktorou je skúmaná schopnosť spoločnosti hrať záväzky, úroveň využitia majetku, štruktúru finančných zdrojov pôsobiacich na stabilitu podniku, celkovú výnosnosť podniku metódou pomero-vých ukazovateľov likvidity, aktivity, zadĺženosti, rentability a vo finančnej analýze ex ante boli použité metódy index bonity, rýchly test, Altmanovu metodiku a Tafflerov model, ktoré napovedali finančnú situáciu na najbližšie štyri roky. Nefinančnou analýzou SWOT bola ohodnotená konkurencia, silné a slabé stránky ako aj príležitosti a hrozby vybraných spoločností.

Na základe analýz bolo zistené, že finančná analýza u Firmy A má dlhodobý majetok krytý krátkodobým kontokorentným úverom, spoločnosť má málo likvidných prostriedkov a je veľmi zadĺžená. Na druhej strane nefinančná analýza ukazuje stabilné postavenie spoločnosti, predaj prestížnej značky s nízkou konkurenciou v okolí, tiež predaj druhej značky vozidiel a rozšírené popredajné služby, čo pri svojej rozvinutej podnikateľskej činnosti nemá už veľa možností ďalšieho rozvoja realizovania sa. Firma A vo výhľade do budúcnosti má dlhodobejšie pôsobenie a predpoklady na finančné zdravie spoločnosti. Navyše pracuje v skupine, ktorá môže eliminovať riziko. Finančná analýza u Firmy B ukázala, že spoločnosť má málo majetku a likvidných prostriedkov, ale nie je zadĺžená voči okoliu, na krytie použili spoločníci svoje vlastné prostriedky. Vo výhľade do budúcnosti má dlhodobejšie uplatnenie a stabilitu na trhu a predpoklad splatenia úveru. Z nefinančnej analýzy môžeme vyčítať, že Firma B doteraz sa málo realizovala podporným pro-

gramom, stále má veľa možností zviditeľnenia sa, má veľa možností rozvoja činností a zamestnanosti a v predaji vozidiel vybraných značiek má nízku konkurenciu v okolí. Z kvantitatívnych ukazovateľov Firmy C je jasné, že spĺňa štandardné podmienky predaja vozidiel kvantitatívnej výroby v SR. Hodnotenia sú v rámci priemeru, dá sa so spoločnosťou pracovať. Výhľad do budúcnosti naznačuje dobrú finančnú situáciu, nie však dlhodobú perspektívu. Nefinančná analýza poukazuje na vysokú konkurenciu v okolí nielen v predaji ich predávanej značky ale aj porovnateľných značiek vozidiel. Firma C má veľa možností rozvoja a realizovania sa. Tým, že žiada o úver s dobou splatenia do troch rokov, Banka X nepočíta s veľkým rizikom.

Banka X na základe analýz sa rozhodla uzavrieť zmluvy úverového procesu s každou vybranou obchodnou spoločnosťou a poskytnúť im úver v požadovaných výškách a splátkach s tým, že na začiatku obdobia úverovania im uloží vyšší úrok pre eliminovanie rizika, ktorý po niekoľkých rokoch splácania a preukázania splnených podmienok môže znížiť.

Banka X zostavila poradie podľa rizika, ktoré jej hrozí pri poskytnutí úveru týmto spoločnostiam:

1. Firma A predstavuje pre Banku X najmenšie riziko, pretože skupina, v ktorej Firma A je zaradená poskytne záruku a v prípade neplatenia úveru, bude nesplatené finančné prostriedky vymáhať od ostatných spoločností v skupine.
2. Firma B poskytne záruku vo forme záložného práva na svoj nehnuteľný majetok, v prípade neplatenia má Banka X právo vymáhania formou vydražovania majetku, s čím sú spojené ďalšie náklady.
3. Firma C predstavuje pre Banku X najväčšie riziko, pretože Firma C sa môže stať počas troch rokov insolventná a Banka X nemá možnosť ďalšej záruky, môže požadovať záložné právo na stroje, ktoré v čase vymáhania už nemusia mať žiadnu hodnotu.

6 Literatúra

- DUPAL, Libor, Otakar SCHLOSSBERGER a Petr TOMAN. *Podepsat můžeš, přečíst musíš!: (umíme si půjčit peníze?)*. 2. vyd. (se změněným titulem a přepracovanou sazbou svazku č. 10). Praha: Sdružení českých spotřebitelů, 2008, 32 s. ISBN 978-80-903930-3-5.
- KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2005, viii, 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Banky a komerční obchody*. Vyd. 1. Kravaře: Marreal servis, 2010, 172 s. ISBN 978-80-254-6779-4.
- MEDVEĎ, J. a kol. 2012. *Banky teória a prax*. Bratislava: Sprint, 2012. 571 s. ISBN 978-80-89393-73-2.
- REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 1999, 195 s. ISBN 80-7226-140-1.
- SEKERKA, Bohuslav. *Bankovníctví II: distanční opora*. Vyd. 3. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2010, 79 s. ISBN 978-80-7395-319-5.
- SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNEŽ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2009, 301 s. ISBN 978-80-7400-154-3.
- ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010, 253 s. ISBN 978-80-7408-029-6.

Elektronické zdroje:

- BALKO, L., *Právna úprava úveru* [online]. 2007 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://www.epi.sk/odborny-clanok/Pravna-uprava-uveru.aspx>>
- CHVOJKA, M., HLUBINA, P., *Čo o nás vedia úverové registre*. In: profit.etrend.sk [online]. 2009 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://profit.etrend.sk/dennik/co-o-nas-vedia-uverove-registre.html>>
- EUROEKONOM.SK, *Ekonomika Slovenska 2013: Reálna ekonomika Slovenskej republiky 2013* [online]. 2004 - 2015 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://www.euroekonom.sk/ekonomika/ekonomika-sr/ekonomika-slovenska-2013/>>
- EUROPEAN COMMISSION. *Ako sa vyrovnat' s novou ratingovou kultúrou* [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/_getdocument.cfm?doc_id=1230>

- Farlex Financial Dictionary. *Loan Origination* [online]. 2012 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://financial-dictionary.thefreedictionary.com/Loan+Origination>>
- FINANCE A BANKOVNICTVÍ. *Úvěrový proces a zajištění úvěrů* [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2009/04/uverovy-proces-zajisteni-uveru.html>>
- Financie.sk, *Úverová zmluva* [online]. 2000 - 2015 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://www.finance.sk/uvery-a-pozicky/informacie/informacie/uverova-zmluva/>>
- Google [online]. Domovská stránka [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<https://www.google.com/patents/US20030033241>>
- MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Analytické vyhodnotenie výsledkov a tendencií zahraničného obchodu Slovenskej republiky za rok 2012* In: mzv.sk [online]. 2013 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <[https://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_3CB970D08F2BFB C3C1257BF100485D48_SK/\\$File/02_analyza_tendencii_zahranicneho_obchodu.pdf](https://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_3CB970D08F2BFB C3C1257BF100485D48_SK/$File/02_analyza_tendencii_zahranicneho_obchodu.pdf)>
- MORVAY, K., *Hospodársky vývoj Slovenska v roku 2013 a výhľad do roku 2015* In: ekonom.sav.sk [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://ekonom.sav.sk/uploads/journals/245_hospodarsky_vyvoj_sr_v_roku_2013.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA, *Analýza slovenského finančného sektora za rok 2007* [online]. 2008 [cit. 2015-03-12]. ISBN 978-80-8043-122-8 Dostupné z: <http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/2007-2.PDF>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA, *Správa o menovom vývoji v SR za rok 2008* [online]. 2008 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <https://www.nbs.sk/_img/Documents/MPOL%5C2008.PDF>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA, *Výročná správa 2011* [online]. 2012 [cit. 2015-03-12]. ISBN 978-80-8043-180-8 Dostupné z: <http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/VyrocnaSprava/VSNBS11.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Výročná správa 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. ISBN 978-80-8043-196-9 Dostupné z: <http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/VyrocnaSprava/protected/VSNBS13.PDF>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Mesačný bulletin NBS* [online]. 2015 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1337-9496 Dostupné z: <http://www.nbs.sk/_img/Documents/_MesacnyBulletin/2015/protected/mb0315.pdf>

- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Dotazník o vývoji ponuky a dopytu na trhu úverov* [online]. 2007 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/II.07.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza Slovenského finančného sektora za rok 2008* [online]. 2009 [cit. 2015-03-12]. ISBN 978-80-8043-135-8 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/analyza_2008_4.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Správa o menovom vývoji v SR za rok 2008* [online]. 2008 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <
https://www.nbs.sk/_img/Documents/MPOL%5C2008.PDF>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza Slovenského finančného sektora za rok 2009* [online]. 2010 [cit. 2015-04-02]. ISBN 978-80-8043-149-5 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/2009-2.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza Slovenského finančného sektora za rok 2010* [online]. 2011 [cit. 2015-04-02]. ISBN 978-80-8043-170-9 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/AnalyzaSFS2010.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza Slovenského finančného sektora za rok 2011* [online]. 2012 [cit. 2015-04-02]. ISSN 1338-5577 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/AnalyzaSFS2011.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Štatistický bulletin: Menová a finančná štatistika* [online]. 2011 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1338-6328 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/BulletinMFS/2011/BulletinMFS_122011.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza slovenského finančného sektora za rok 2012* [online]. 2013 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1338-5577 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/protected/AnalyzaSFS2012.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Štatistický bulletin: Menová a finančná štatistika* [online]. 2012 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1338-6328 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/BulletinMFS/2012/BulletinMFS_122012.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Analýza slovenského finančného sektora za rok 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1338-5577 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/protected/AnalyzaSFS2013.pdf>
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *Štatistický bulletin: Menová a finančná štatistika* [online]. 2013 [cit. 2015-03-12]. ISSN 1338-6328 Dostupné z: <
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/BulletinMFS/2013/BulletinMFS_122013.pdf>

- RPO, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2009*. [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <<http://rpo.rokovania.gov.sk/hsr/PublishHtmlFile/27d97855-61ef-4c52-bf20-23d9f9906bb3.htm>>
- SBA: Slovak Business Agency. *Analýza vývoja dopadov hospodárskej krízy na MSP*. In: sbagency.sk [online]. 2000 - 2015 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <<http://www.sbagency.sk/sites/default/files/7-analyzavyvojadopadovhospodarskejkrizynamsp-finalv2mm-1.pdf>>
- SLOVENSKÁ BANKOVÁ ASOCIÁCIA. *Téma: Čo ovplyvnilo hospodárenie bánk v roku 2009* [online]. 2010 [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <<http://www.sbaonline.sk/sk/presscentrum/aktuality/tema-co-ovplyvnilo-hospodarenie-bank-v-roku-2009.html>>
- ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2007* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/012f6da6-d953-495f-8cd3-b5e5d5a65ff9/Statisticka_sprava_o_zakl_vyvoj_tendenciach_v_hosp_SR_v_r_2007_a_prognosa_vyv_na_1_polrok_2008.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=012f6da6-d953-495f-8cd3-b5e5d5a65ff9>
- ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2008* [online]. 2009 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/da855787-a67a-4209-933a-80038f1b2395/Statisticka_sprava_o_zakladnych_vyvojovych_tendenciach_v_hospodarstve_SR_v_roku_2008.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=da855787-a67a-4209-933a-80038f1b2395>
- ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2010* [online]. 2011 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/991d2718-22da-4660-8794-db9c25963b31/Statisticka_sprava_o_zakladnych_vyvojovych_tendenciach_v_hospodarstve_SR_v_roku_2010.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=991d2718-22da-4660-8794-db9c25963b31>
- ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrťroku 2011* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/7670a263-4732-4e22-bb1e-ff52903470c0/Statisticka_sprava_o_zakladnych_vyvojovych_tendenciach_v_hospodarstve_SR_v_4_stvrtroku_2011.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=7670a263-4732-4e22-bb1e-ff52903470c0>
- ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrťroku 2012* [online]. 2013 [cit.

2015-03-06]. Dostupné z: <
https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/86a028b9-5000-45ef-b0aa-0f0e3952bdc0/Statisticka_sprava_o_zakladnych_vyvojovych_tendenciach_v_hospodarstve_SR_v_4_stvrtroku_2012.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=86a028b9-5000-45ef-b0aa-0f0e3952bdc0>

TASR. *Tržby v novembri 2013 stúpili medzimesačne v maloobchode o 1,1 %*. In: [teraz.sk](http://www.teraz.sk) [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://www.teraz.sk/ekonomika/trzby-november-2013-rast/69895-clanok.html>>

TASR. *Cena úverov pre nefinančné spoločnosti v auguste 2012 klesla* In: openiazoch.zoznam.sk [online]. 2012 [cit. 2015-04-02]. Dostupné z: <<http://openiazoch.zoznam.sk/cl/126573/Cena-uverov-pre-nefinancne-spolocnosti-v-auguste-klesla>>

TRENDmarket. *Zmluva o úvere - vzor overený advokátskou kanceláriou*[online]. [b.r.] [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <<http://market.etrend.sk/produkt/179/zmluva-o-uvere>>

Prílohy

A Vzorce

Vzorce pre vybrané ukazovatele finančnej analýzy „ex post“ :

$$\text{Rentabilita aktív (ROA)} = \frac{\text{VH po zdanení}}{\text{Spolu majetok}} \times 100\%$$

$$\text{Rentabilita tržieb (ROS)} = \frac{\text{VH po zdanení}}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}} \times 100\%$$

$$\text{Rentabilita vlastného imania (ROE)} = \frac{\text{VH za úč.obdobie}}{\text{Vlastné imanie+čistý zisk}}$$

$$\text{Prevádzková rentabilita tržieb} = \frac{\text{VH z prevádzkovej činnosti}}{\text{výnosy z bežnej činnosti}} \times 100\%$$

$$\text{Podiel pridanej hodnoty v tržbách} = \frac{\text{Pridaná hodnota}}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}} \times 100\%$$

EBIT = výsledok hosp. za účt. obdobie pred zdanením + nákladové úroky

EBITDA = EBIT + Odpisy dlhodobému majetku

EBITDA / Tržby = EBITDA / Výnosy z bežnej činnosti

EBIT / Tržby = EBIT / Výnosy z bežnej činnosti

$$\text{Likvidita 1. stupňa} = \frac{\text{Finančné účty}}{\text{Krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{Likvidita 2. stupňa} = \frac{\text{Finančné účty+Krátkodobé pohľadávky}}{\text{Krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{Likvidita 3. stupňa} = \frac{\text{Finančné účty+Krátkodobé pohľadávky+zásoby}}{\text{Krátkodobé záväzky}}$$

Pracovný kapitál = Fin. účty + Krát. pohľadávky + Zásoby - (Krát. záväzky + Bežné bank. úvery)

$$\text{Viazanosť ČPK} = \frac{(\text{Obežný majetok} - \text{Krát.záväzky} - \text{Bežné bank.úvery} - \text{Fin.výpomoci})}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}}$$

$$\text{Platobná neschopnosť} = \frac{\text{Záväzky (krátkodobé+leasing)}}{\text{Krát.pohľadávky}}$$

$$\text{Celková zadlženosť aktív} = \frac{\text{Záväzky}}{\text{Spolu majetok}} \times 100\%$$

$$\text{Zadlženosť vlastného imania} = \frac{\text{Bankové úvery}}{\text{Vlastné imanie}}$$

$$\text{Zadĺženosť aktív bankovými úvermi} = \frac{\text{Bankové úvery}}{\text{Spolu majetok}} \times 100\%$$

$$\text{Úrokové krytie} = \frac{\text{Zisk pred zdanením} + \text{Nákladové úroky}}{\text{Nákladové úroky}} \times 100\%$$

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{Pohľadávky} \times 365}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}}$$

$$\text{Doba obratu záväzkov} = \frac{\text{Záväzky} \times 365}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby} \times 365}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}}$$

$$\text{Tokové zadĺženie} = \frac{\text{Záväzky}}{\text{Finančné účty}}$$

Vybrané ukazovatele finančnej analýzy „ex ante“

Index bonity

x_1 = finančné účty / záväzky

x_2 = spolu vlastné imanie a záväzky / záväzky

x_3 = záväzky / výsledok hosp. za účt. obdobie pred zdanením

x_4 = výsledok hosp. za účt. obdobie pred zdanením / výnosy z bežnej činnosti

x_5 = zásoby / spolu majetok

x_6 = výnosy z bežnej činnosti / spolu vlastné imanie a záväzky

Index bonity potom môžeme vypočítať z rovnice:

$$B = 1,5 \cdot x_1 + 0,08 \cdot x_2 + 10 \cdot x_3 + 5 \cdot x_4 + 0,3 \cdot x_5 + 0,1 \cdot x_6$$

- (-3 až -2) – extrémne zlá
- (-2 až -1) – veľmi zlá
- (-1 až 0) - zlá
- (-0 až 1) – určité problémy
- (1 až 2) – dobrá
- (2 až 3) – veľmi dobrá
- (viac ako 3) – extrémne dobrá

Rýchly test

$$\text{Krytie majetku} = \text{KM} = \frac{\text{Vlastné imanie}}{\text{Spolu majetok}} \times 100\%$$

$$\text{Doba splácania dlhov} = \text{DSP} = \frac{(\text{Závázky} - \text{Finančné účty})}{\text{Finančné účty}}$$

$$\text{Podiel CF z celkových výkonov} = \text{KFV} = \frac{\text{Finančné účty}}{\text{Výnosy z bežnej činnosti}} \times 100\%$$

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \text{RCK} = \frac{\text{VH za účt. obdobie}}{\text{spolu vlastné imanie a záväzky}} \times 100\%$$

Ukazovateľ	veľmi dobrý (1)	Dobrý (2)	Stredný (3)	Zlý (4)	Ohrozený insolvenčnou (5)
KM	> 30%	> 20%	> 10%	> 0%	záporný
DSP	< 3 rokov	< 5 rokov	< 12 rokov	> 12 rokov	> 30 rokov
KFC	> 10%	> 8%	> 5%	> 0%	záporný
RCK	> 15%	> 12%	> 8%	> 0%	Záporný

Veľmi dobrá finančná situácia 4-8 bodov

Dobrá finančná situácia 8-11 bodov

Stredná finančná situácia 12-15 bodov

Zlá finančná situácia 16-19 bodov

Veľmi zlá finančná situácia 20 bodov

Altmanova metodika

A= (obežný majetok – záväzky krátkodobé – bežné bankové úvery – finančné výpomoci) / spolu majetok

B= výsledok hospodárenia za účt. obdobie / spolu majetok

C= VH pred zdanením + úroky / spolu majetok

D= vlastné imanie / záväzky

$E = \text{výnosy z bežnej činnosti} / \text{spolu majetok}$

$$Z_i = 0,717 \cdot A + 0,847 \cdot B + 3,107 \cdot C + 0,420 \cdot D + 0,998 \cdot E$$

$Z > 2,9$	Finančná situácia podniku je zdravá
$1,2 < Z \leq 2,9$	Vypovedacia schopnosť je indiferentná
$Z \leq 1,2$	Finančná situácia podniku je kritická, hrozí bankrot

Tafflerov model

$R_1 = \text{výsledok hosp.za účt.obdobie pred zdanením} / (\text{záväzky krátkodobé} + \text{bežné bankové úvery} + \text{finančné výpomoci})$

$R_2 = \text{obežný majetok} / \text{záväzky}$

$R_3 = (\text{záväzky krátkodobé} + \text{bežné bankové úvery} + \text{finančné výpomoci}) / \text{spolu majetok}$

$R_4 = \text{výnosy z bežnej činnosti} / \text{spolu majetok}$

$$Z = 0,53 R_1 + 0,13 R_2 + 0,18 R_3 + 0,16 R_4$$

Zóna primeranosti sa nachádza v intervale 0,2 až 0,3, pričom hodnota väčšia ako 0,3 indikuje, že podnik má dobré dlhodobějšíe perspektívy.

EBITDA

Tabuľka ukazuje vzťah medzi úrovňami zisku:

Tržby - náklady (bez odpisov, úrokov, daní) = zisk pred odpismi, úrokmi, daňami (EBITDA, EBDIT)

EBITDA - odpisy = zisk pred úroky a daňami (EBIT)

EBIT - úroky(nákladové) = zisk pred zdanením (EBT)

EBT - daň z príjmu = zisk po zdanení (EAT)

EBITDA		
EBIT		odpisy
EBT		úroky
EAT	daně	
čistý zisk, hosp. výsl. za účetní období		
zisk před zdaněním, hospodářský výsledek, výsledek hospodaření		
zisk před zdaněním a úroky, provozní hospodářský výsledek,		
zisk před zdaněním, úroky a odpisy		

Skutočná EBITDA za období sa vypočíta z výsledovky (výkaz ziskov a strát) a to tak, že od hospodárskeho výsledku odpočítame náklady z výnosov a tým dostaneme EBIT. Následne môžeme vypočítať ukazovateľ EBITDA vzorcom: $EBITDA = EBIT + \text{odpisy}$.

B Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy A

Firma A	Skutočnosť							Plán			
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Spolu majetok	3066	3666	3551	3480	3732	3211	3477	3644	3415	3166	2866
Neobežný majetok	1333	2476	2370	2275	2131	2066	1977	1769	1643	1491	1336
Dlhodobý nehmotný majetok											
Dlhodobý hmotný majetok	1333	2476	2370	2275	2131	2066	1977	1769	1643	1491	1336
v tom - pozemky	29	36	181	193	197	197	299	299	299	299	299
- budovy a stavby	722	1499	1652	1613	1510	1473	1366	1259	1232	1122	1012
- hnuteľné veci	290	451	435	364	322	294	312	210	112	70	25
- ostatné	292	490	102	105	102	102		1			
Obežný majetok	1733	1190	1181	1205	1601	1145	1500	1875	1772	1675	1530
v tom - zásoby	976	821	779	796	1256	841	1084	1448	1352	1250	1100
- krátkodobé pohľadávky	623	326	369	389	319	285	399	418	400	400	400
- finančné účty	134	43	33	20	26	19	17	9	20	25	30
Spolu vlastné imanie a záväzky	3066	3666	3551	3480	3732	3211	3477	3644	3415	3166	2866
Vlastné imanie	177	551	457	395	321	298	308	304	569	643	657
v tom - základné imanie	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
- fondy zo zisku	10	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
- zisk minulých období	41	216	290	290	104	144	144	144	180	234	299

- výsledok hospodárenia bežného obd.	214	325	101	45	104	98	108	105	180	218	276
Závazky	2889	3115	3094	3085	3411	2913	3169	3340	2846	2523	2209
v tom – dlhodobé	538	1000	856	778	698	696	303	225	50	35	20
- z obchodného styku							0	0			
- leasing	488	947	874	795	615	606	191	107	0	0	0
Krátkodobé	1027	1008	879	873	1447	1077	1762	1343	1149	895	700
v tom - z obchodného styku	894	931	751	689	1280	861	1553	1200	1000	800	600
- voči zamestnancom	20	36	28	34	30	35	35	32	37	40	42
- zo sociálneho poistenia	11	17	16	17	17	18	28	20	23	25	26
- daňové záväzky a dotácie	65	24	4	32	25	45	70	6	34	23	29
- ostatné záväzky	37		80	101	95	118	78	85	55	7	3
rezervy	18	35	22	27	22	28	35	31	30	30	30
v tom - krátkodobé z nevyčerp.dov.zam	18	35	22	27	22	28	35	31	30	30	30
Bankové úvery	1306	1072	1337	1407	1244	1112	1069	1741	1617	1563	1459
v tom – dlhodobé								321	267	213	159
- bežné bankové úvery	1306	1072	1337	1407	1244	1112	1069	1231	1200	1200	1150
- finančné výpomoci								189	150	150	150
výnosy z bežnej činnosti	9505	11574	9367	7799	9835	9994	10009	10066	9892	10238	10580
Tržby z predaja tovaru – vozidiel	7956	9881	7356	5593	7517	7524	7257	7577	7429	7704	7980
Tržby z vlastných výrobkov a služieb	465	389	663	709	748	787	796	679	745	770	790
Tržby za predaj náhradných dielov	1073	1304	1263	1369	1438	1528	1560	1484	1368	1414	1460
Ostatné prevádzkové výnosy	11		85	128	132	155	396	326	350	350	350

náklady na bežnú činnosť	9117	11394	9129	7609	9554	9765	9756	9851	9602	9921	10200
náklady na obstaranie tovaru	7200	9555	6768	5166	6899	6985	6708	6979	6850	7114	7380
spotreba materiálu a energie	822	621	945	914	970	1098	1178	1136	1110	1110	1080
náklady na spotrebované služby	448	437	397	425	485	493	574	549	550	550	550
osobné náklady	431	590	602	645	681	716	797	773	780	790	800
dane a poplatky	4	4	5	9	6	6	6	5	5	5	5
odpisy k dlhodobému majetku	195	167	212	209	198	200	217	192	107	152	155
Ostatné prevádzkové náklady	17	20	200	241	315	267	276	217	200	200	230
obchodná marža	756	326	588	427	618	539	549	598	579	590	600
pridaná hodnota	1024	961	1172	1166	1349	1263	1153	1076	1032	1114	1220
výsledok hospodárenia z prevádzk.činn	388	180	238	190	281	229	253	215	290	317	380
Výnosy z finančnej činnosti	60	310	8	0	1	0	2	2	0	0	0
v tom - z predaja cenných papierov											
- kurozové zisky	69	304									
- úroky	1	3	2		0		2	2	0	0	0
Náklady na finančnú činnosť	152	165	116	129	109	101	84	72	59	48	46
v tom - náklady na krátk.fin.majetok											
- nákladové úroky	213	138	96	102	101	93	76	62	49	38	36
- kurozové náklady	29	10									
- ostatné náklady na finanč.činnosť	4	17	20	27	8	8	8	10	10	10	10
výsledok hospodárenia z finančnej činn	-92	145	-108	-129	-108	-101	-82	-70	-59	-48	-46
výsledok hospodárenia z mimoriadnej č											
výsledok hosp.za účt.obd.pred zdanením	296	325	130	61	173	128	171	145	231	269	334

Daň splatná	63		22	9	27	25	42	32	51	59	73
Daň odložená	19		7	7	13	5	21	8	0	-8	-15
výsledok hospodárenia za účtov.obdobie	214	325	101	45	133	98	108	105	180	218	276

C Cash – Flow Firmy A

R.	Údaj	Obdobie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	A.Stav peňažných prostriedkov na začiatku roka		134	43	33	20	26	19	17	9	20	25
2.	B. PT zo základnej podnikateľskej činnosti		1 004	168	206	639	356	675	-500	293	185	262
3.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie		325	101	45	133	98	108	105	180	218	276
4.	Odpisy		167	212	209	198	200	217	192	107	152	155
5.	Brutto cash-flow		492	313	254	331	298	325	297	287	370	431
6.	Zmena časového rozlíšenia – A		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Zmena časového rozlíšenia-P		79	-15	-5	124	-21	20	7	86	-33	-124
8.	Zmena stavu zásob		155	42	-17	-460	415	-243	-364	96	102	150
9.	Zmena stavu pohľadávok		297	-43	-20	70	34	-114	-19	18	0	0
10.	Zmena stavu krátkodobých záväzkov		-19	-129	-6	574	-370	687	-421	-194	-254	-195
11.	C. Investičný CF		-1 310	-106	-114	-54	-135	-128	16	19	0	0
12.	Nadobudnutie dlhodobého NaH majetku		-1 310	-106	-114	-54	-135	-128	16	19	0	0
13.	Nadobudnutie dlhodobého finančného majetku		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	D. Finančný CF		215	-72	-105	-579	-228	-549	476	-301	-180	-257
15.	Zmena VI		-27	-251	-101	-231	-93	-98	-108	-69	-126	-153
16.	Zmena stavu pohľadávok za upísané VI		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	zmena stavu rezerv		17	-13	5	-5	6	7	-4	-1	0	0
18.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov		459	-73	-79	-180	-9	-415	-84	-107	0	0

Č.r.	Údaj	Obdobie									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Vnútorná potreba zdrojov										
2.	Zmena stavu pohľadávok za upísané VI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Obstaranie dlhodobého N a H majetku	1 310	106	114	54	135	128	-16	-19	0	0
4.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zmena stavu zásob	-155	-42	17	460	-415	243	364	-96	-102	-150
6.	Zmena stavu pohľadávok z obchodného styku	-297	43	20	-70	-34	114	19	-18	0	0
7.	Zmena stavu ostatných pohľadávok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Zmena stavu časového rozlíšenia-A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Vnútorná potreba zdrojov celkom	858	107	151	444	-314	485	367	-133	-102	-150
10.	Vnútorný finančný potenciál										
11.	Zisk	325	101	45	133	98	108	105	180	218	276
12.	Odpisy	167	212	209	198	200	217	192	107	152	155
13.	Zmena stavu rezerv	17	-13	5	-5	6	7	-4	-1	0	0
14.	Dividendy	-27	-251	-101	-231	-93	-98	-108	-69	-126	-153
15.	Vnútorná tvorba zdrojov	482	49	158	95	211	234	185	217	244	278
16.	Vonkajšie financovanie										
17.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov	459	-73	-79	-180	-9	-415	-84	-107	0	0
18.	Zmena stavu dlhodobých úverov	0	0	0	0	0	0	321	-54	-54	-54

D Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu A

Podielové ukazovatele/obdobie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Rentabilita aktív</i>	6,98	8,87	2,84	1,29	3,56	3,05	3,11	2,88	5,27	6,89	9,63
<i>Rentabilita tržieb</i>	2,25	2,81	1,09	0,59	1,37	1,00	1,12	1,08	1,89	2,20	2,70
<i>Rentabilita vlastného imania</i>	71,81	54,53	22,65	11,54	45,55	33,00	35,18	34,54	43,37	43,00	43,81
<i>Prevádzková rentabilita tržieb</i>	4,09	1,56	2,56	2,48	2,90	2,33	2,63	2,21	3,04	3,21	3,71
<i>Podiel pridanej hodnoty v tržbách</i>	10,79	8,30	12,63	15,20	13,90	12,84	11,99	11,05	10,82	11,27	11,93
<i>EBIT</i>	509,00	463,00	226,00	163,00	274,00	221,00	247,00	207,00	280,00	307,00	370,00
<i>EBITDA</i>	704,00	630,00	438,00	372,00	472,00	421,00	464,00	399,00	387,00	459,00	525,00
<i>EBITDA/tržby</i>	7,42	5,44	4,72	4,85	4,86	4,28	4,83	4,10	4,06	4,64	5,13
<i>EBIT/tržby</i>	5,36	4,00	2,43	2,12	2,82	2,25	2,57	2,13	2,93	3,10	3,62
<i>EBIT/tržby</i>											
<i>Likvidita 1.stupňa</i>	0,06	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02
<i>Likvidita 2. Stupňa</i>	0,32	0,18	0,18	0,18	0,13	0,14	0,15	0,15	0,17	0,19	0,22
<i>Likvidita 3. Stupňa</i>	0,74	0,57	0,53	0,53	0,59	0,52	0,53	0,68	0,71	0,75	0,77
<i>Pracovný kapitál</i>	-600,0	-890,0	1035,0	1075,0	-1090,0	1044,0	1333,0	-888,0	-727,0	-570,0	-470,0
<i>Relatívny ukazovateľ ČPK</i>	-19,57	-24,28	-29,15	-30,89	-29,21	-32,51	-38,34	-24,37	-21,29	-18,00	-16,40
<i>Viazanosť ČPK</i>	-6,32	-7,69	-11,15	-14,01	-11,23	-10,61	-13,87	-9,12	-7,62	-5,76	-4,59
<i>Platobná neschopnosť</i>	2,43	6,00	4,75	4,29	6,46	5,91	4,90	3,47	2,87	2,24	1,75

Celková zadĺženosť aktív	92,60	83,52	87,64	89,14	89,17	87,92	87,98	88,42	81,87	78,58	76,38
Zadĺženosť vlastného imania	952,68	513,76	697,76	795,38	1139,73	950,51	996,42	1059,9	673,73	490,73	347,46
Zadĺženosť aktív bankovými úvermi	42,60	29,24	37,65	40,43	33,33	34,63	30,74	47,78	47,35	49,37	50,91
Úrokové krytie	2,39	3,36	2,35	1,60	2,71	2,38	3,25	3,34	5,71	8,08	10,28

Doba obratu pohľadávok	39,37	16,90	23,85	30,43	19,73	17,38	24,90	25,75	25,15	24,27	23,46
Doba obratu krátkodobých pohľadávok	39,37	16,90	23,85	30,43	19,73	17,38	24,90	25,75	25,15	24,27	23,46
Doba obratu pohľadávok z obchodného styku	39,37	16,90	23,85	30,43	19,73	17,38	24,90	25,75	25,15	24,27	23,46
Doba obratu záväzkov	95,74	101,35	113,32	130,47	127,51	102,63	122,02	89,32	72,25	54,31	41,06
Doba obratu krátkodobých záväzkov	64,90	52,26	56,82	68,28	89,48	65,68	110,10	82,73	72,25	54,31	41,06
Doba obratu záväzkov z obchodného styku	56,50	48,26	48,55	53,89	79,15	52,51	96,93	73,92	62,88	48,54	35,19
Doba obratu zásob	61,68	42,56	50,36	62,26	77,67	51,29	67,66	89,20	85,01	75,85	64,52
Tokové zadĺženie	6,94	6,22	9,94	12,21	10,05	9,47	9,41	10,85	9,74	6,72	5,08
Likvidita z CF	0,07	0,10	0,29	0,16	0,25	-0,23	0,10	0,07	0,10	0,34	0,00
Celkový CF/záväzky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
CF zo základnej podnikateľskej činnosti/celkový CF	-16,80	-15,85	106,50	-50,86	-337,50	62,50	26,64	37,00	52,40	-25,10	
Investičný CF/celkový CF	10,60	8,77	-9,00	19,29	64,00	-2,00	1,73	0,00	0,00	-44,53	
Finančný CF/celkový CF	7,20	8,08	-96,50	32,57	274,50	-59,50	-27,36	-36,00	-51,40	70,63	

Index bonity – body	98,32	96,48	238,51	506,17	197,72	228,13	185,88	230,90	123,84	94,48	66,90
X1	0,05	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
X2	1,06	1,18	1,15	1,13	1,09	1,10	1,10	1,09	1,20	1,25	1,30
X3	9,76	9,58	23,80	50,57	19,72	22,76	18,53	23,03	12,32	9,38	6,61
X4	0,03	0,03	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,03	0,03
X5	0,32	0,22	0,22	0,23	0,34	0,26	0,31	0,40	0,40	0,39	0,38
X6	3,10	3,16	2,64	2,24	2,64	3,11	2,88	2,76	2,90	3,23	3,69

Rýchly test – body	16,00	15,00	16,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	16,00	15,00	14,00
Krytie majetku	5,77	15,03	12,87	11,35	8,60	9,28	8,86	8,34	16,66	20,31	22,92
Doba splácania dlhov	20,56	71,44	92,76	153,25	130,19	152,32	185,41	370,11	141,30	99,92	72,63
Podiel CF z celkových výkonov	1,41	0,37	0,35	0,26	0,26	0,19	0,17	0,09	0,20	0,24	0,28
Rentabilita celkového kapitálu	6,98	8,87	2,84	1,29	3,56	3,05	3,11	2,88	5,27	6,89	9,63

Altmanova metodika (Z)	3,34	3,40	2,63	2,13	2,63	3,07	2,82	2,77	3,08	3,53	4,14
A	-0,20	-0,24	-0,29	-0,31	-0,29	-0,33	-0,38	-0,24	-0,21	-0,18	-0,16
B	0,07	0,09	0,03	0,01	0,04	0,03	0,03	0,03	0,05	0,07	0,10
C	0,10	0,09	0,04	0,02	0,05	0,04	0,05	0,04	0,07	0,08	0,12
D	0,06	0,18	0,15	0,13	0,09	0,10	0,10	0,09	0,20	0,25	0,30
E	3,10	3,16	2,64	2,24	2,64	3,11	2,88	2,76	2,90	3,23	3,69

Tafflerov model (Z)	0,78	0,74	0,62	0,54	0,65	0,70	0,70	0,68	0,73	0,79	0,89
R1	0,13	0,16	0,06	0,03	0,06	0,06	0,06	0,05	0,09	0,12	0,17

R2	0,60	0,38	0,38	0,39	0,47	0,39	0,47	0,56	0,62	0,66	0,69
R3	0,76	0,57	0,62	0,66	0,72	0,68	0,81	0,76	0,73	0,71	0,70
R4	3,10	3,16	2,64	2,24	2,64	3,11	2,88	2,76	2,90	3,23	3,69

E Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy B

Firma B	Skutočnosť							Plán				
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Spolu majetok	228	374	408	384	421	1024	858	882	1023	1894	1850	
Neobežný majetok	220	209	198	187	176	603	569	535	500	1317	1240	
Dlhodobý nehmotný majetok												
Dlhodobý hmotný majetok	220	209	198	187	176	603	569	535	500	1317	1240	
<i>v tom - pozemky</i>							36	36	36	36	36	
<i>- budovy a stavby</i>	220	209	198	187	176	352	518	490	458	1281	1204	
<i>- hnutelné veci</i>						21	15	9	6			
<i>- ostatné</i>						230						
Obežný majetok	8	165	210	197	245	421	289	347	523	577	610	
<i>v tom - zásoby</i>		112	159	157	188	346	275	274	450	500	500	
<i>- krátkodobé pohľadávky</i>		26	28	14	25	29	4	40	40	45	80	
<i>- finančné účty</i>	8	27	23	26	32	46	10	33	33	32	30	
Spolu vlastné imanie a záväzky	228	374	408	384	421	1024	858	882	1023	1894	1850	
Vlastné imanie	-7	23	100	129	9	2	-41	-17	12	52	157	
<i>v tom - základné imanie</i>	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
<i>- fondy zo zisku</i>			1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<i>- zisk minulých období</i>		-13	17	70	11	2	-2	-47	-22	5	45	

- výsledok hospodárenia bežného obd.	-13	30	53	52	-9	-4	-45	25	27	40	105
Závazky	235	351	308	255	412	1022	899	899	1011	1842	1693
v tom – dlhodobé				33	22	349	597	520	17	908	831
- z obchodného styku											
- leasing a dlhodobé úvery				33	22	11				700	600
- vklady spoločníkov						338	582	517	15	205	228
Krátkodobé	235	351	308	222	390	624	241	320	234	274	302
<i>v tom - z obchodného styku</i>	233	344	299	219	386	614	228	296	215	255	265
- voči zamestnancom	1	1	1	1	1	0	1	2	6	8	10
- zo sociálneho poistenia	1	1	1	1	1	0	1	1	2	3	4
- daňové záväzky a dotácie		5	5	1	0	0	4	3	5	3	18
- ostatné záväzky			2		2	10	7	18	6	5	5
rezervy											
<i>v tom - krátkodobé z nevyčerp.dov.zam</i>											
Bankové úvery	0	0	0	0	0	49	61	59	760	660	560
<i>v tom – dlhodobé</i>									700	600	500
- bežné bankové úvery											
- finančné výpomoci						49	61	59	60	60	60
výnosy z bežnej činnosti	422	494	642	765	851	1182	1841	2395	2644	3894	4985
<i>Tržby z predaja tovaru – vozidiel</i>	420	493	615	728	788	1094	1682	2246	2490	3740	4800
<i>Tržby z vlastných výrobkov a služieb</i>			26	37	61	68	156	146	150	150	180
<i>Tržby za predaj náhradných dielov</i>							2	1	2	2	3

<i>výsledok hosp.za účt.obd.pred zdanením</i>	-13	30	53	52	-9	-4	-44	28	35	51	134
<i>Daň splatná</i>								3	8	11	29
<i>Daň odložená</i>							1				
<i>výsledok hospodárenia za účtov.obdobie</i>	-13	30	53	52	-9	-4	-45	25	27	40	105

F Cash – Flow Firmy B

R.	Údaj	Obdobie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	mm.rrrr
1.	A.Stav peňažných prostriedkov na začiatku roka		8	27	23	26	32	46	10	33	33	32	30
2.	B. PT zo základnej podnikateľskej činnosti		19	-5	-30	128	81	-281	91	-196	103	175	275
3.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie		30	53	52	-9	-4	-45	25	27	40	105	0
4.	Odpisy		11	11	11	11	16	34	35	38	77	77	0
5.	Brutto cash-flow		41	64	63	2	12	-11	60	65	117	182	0
6.	Zmena časového rozlíšenia – A		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Zmena časového rozlíšenia-P		0	23	-23	0	-3	17	-13	1	1	0	-3
8.	Zmena stavu zásob		-112	-47	2	-31	-158	71	1	-176	-50	0	500
9.	Zmena stavu pohľadávok		-26	-2	14	-11	-4	25	-36	0	-5	-35	80
10.	Zmena stavu krátkodobých záväzkov		116	-43	-86	168	234	-383	79	-86	40	28	-302
11.	C. Investičný CF		0	0	0	0	-443	0	-1	-3	-894	0	1 240
12.	Nadobudnutie dlhodobého NaH majetku		0	0	0	0	-443	0	-1	-3	-894	0	1 240
13.	Nadobudnutie dlhodobého finančného majetku		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	D. Finančný CF		0	1	33	-122	376	245	-67	199	790	-177	-1 545
15.	Zmena VI		0	1	0	-111	0	0	0	0	0	0	-157
16.	Zmena stavu pohľadávok za upísané VI		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	zmena stavu rezerv		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov		0	0	33	-11	327	233	-65	-502	890	-77	-828

Č.r.	Údaj	Obdobie										
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	mm.rrrr
1.	Vnútorná potreba zdrojov											
2.	Zmena stavu pohľadávok za upísané VI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Obstaranie dlhodobého N a H majetku	0	0	0	0	443	0	1	3	894	0	-1 240
4.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zmena stavu zásob	112	47	-2	31	158	-71	-1	176	50	0	-500
6.	Zmena stavu pohľadávok z obchodného styku	26	2	-14	11	4	-25	36	0	5	35	-80
7.	Zmena stavu ostatných pohľadávok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Zmena stavu časového rozlíšenia-A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Vnútorná potreba zdrojov celkom	138	49	-16	42	605	-96	36	179	949	35	-1 820
10.	Vnútorný finančný potenciál											
11.	Zisk	30	53	52	-9	-4	-45	25	27	40	105	0
12.	Odpisy	11	11	11	11	16	34	35	38	77	77	0
13.	Zmena stavu rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Dividendy	0	1	0	-111	0	0	0	0	0	0	-157
15.	Vnútorná tvorba zdrojov	41	65	63	-109	12	-11	60	65	117	182	-157
16.	Vonkajšie financovanie											
17.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov	0	0	33	-11	327	233	-65	-502	890	-77	-828
18.	Zmena stavu dlhodobých úverov	0	0	0	0	0	0	0	700	-100	-100	-500

G Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu B

Podielové ukazovatele/obdobie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Rentabilita aktív</i>	-5,70	8,02	12,99	13,54	-2,14	-0,39	-5,24	2,83	2,64	2,11	5,68
<i>Rentabilita tržieb</i>	-3,10	6,09	8,27	6,80	-1,06	-0,34	-2,45	1,04	1,02	1,03	2,11
<i>Rentabilita vlastného imania</i>	185,71	130,43	68,83	40,31	100,00	-80,00	112,50	166,67	225,00	76,92	66,88
<i>Prevádzková rentabilita tržieb</i>	-3,10	6,09	8,27	6,80	-1,06	0,00	-2,28	1,25	1,36	1,77	3,01
<i>Podiel pridanej hodnoty v tržbách</i>	3,33	11,36	12,32	10,46	2,00	2,75	1,03	4,14	4,24	5,19	5,78
<i>EBIT</i>	-13,00	30,00	53,00	52,00	-9,00	-3,00	-42,00	30,00	37,00	68,00	149,00
<i>EBITDA</i>	-2,00	41,00	64,00	63,00	2,00	13,00	-8,00	65,00	75,00	145,00	226,00
<i>EBITDA/tržby</i>	-0,48	8,32	9,98	8,24	0,24	1,12	-0,43	2,72	2,84	3,73	4,54
<i>EBIT/tržby</i>	-3,10	6,09	8,27	6,80	-1,06	-0,26	-2,28	1,25	1,40	1,75	2,99
<i>Likvidita 1. stupňa</i>	0,03	0,08	0,07	0,12	0,08	0,07	0,03	0,09	0,11	0,10	0,08
<i>Likvidita 2. stupňa</i>	0,03	0,15	0,17	0,18	0,15	0,11	0,05	0,19	0,25	0,23	0,30
<i>Likvidita 3. stupňa</i>	0,03	0,47	0,68	0,89	0,63	0,63	0,96	0,92	1,78	1,73	1,69
<i>Pracovný kapitál</i>	227,00	186,00	-98,00	-25,00	145,00	-252,00	-13,00	-32,00	229,00	243,00	248,00
<i>Relatívny ukazovateľ ČPK</i>	-99,56	-49,73	-24,02	-6,51	-34,44	-24,61	-1,52	-3,63	22,39	12,83	13,41
<i>Viazanosť ČPK</i>	-54,05	-37,73	-15,29	-3,27	-17,08	-21,69	-0,71	-1,34	8,67	6,24	4,98

Platobná neschopnosť		13,50	11,00	18,21	16,48	33,55	205,75	20,93	6,23	26,20	14,13
----------------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	------	-------	-------

Celková zadlženosť aktív	103,07	93,85	75,49	66,41	97,86	99,80	103,03	101,59	98,63	97,10	91,35
<i>Zadlženosť vlastného imania</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Zadlženosť aktív bankovými úvermi</i>	3357,1	1526,1	400,0	197,7	4577,8	20440,0	2210,0	5973,3	8408,3	3536,5	1076,4
<i>Úrokové krytie</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,79	7,11	6,69	74,29	34,85	30,27
						-3,00	-21,00	15,00	18,50	4,00	9,93

Doba obratu pohľadávok	0,00	31,64	26,21	10,98	17,67	14,97	1,30	10,03	9,08	6,94	9,63
Doba obratu krátkodobých pohľadávok	0,00	31,64	26,21	10,98	17,67	14,97	1,30	10,03	9,08	6,94	9,63
Doba obratu pohľadávok z obchodného styku	0,00	31,64	26,21	10,98	17,67	14,97	1,30	10,03	9,08	6,94	9,63
Doba obratu záväzkov	335,71	427,18	288,30	200,00	291,17	502,41	268,37	209,86	56,55	181,76	136,06
Doba obratu krátkodobých záväzkov	335,71	427,18	288,30	174,12	275,62	322,20	78,59	80,23	53,14	42,24	36,36
Doba obratu záväzkov z obchodného styku	332,86	418,66	279,88	171,76	272,79	317,04	74,35	74,22	48,83	39,31	31,91
Doba obratu zásob	0,00	136,31	148,83	123,14	132,86	178,66	89,67	68,70	102,20	77,08	60,20
<i>Tokové zadlženie</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Likvidita z CF</i>	117,50	8,56	4,81	4,05	206,00	85,17	-80,36	14,93	15,52	15,72	9,29
<i>Celkový CF/záväzky</i>	-0,02	-0,09	0,42	0,36	-0,72	0,14	-0,65	0,27	0,60	0,82	0,00
<i>CF zo základnej podnikateľskej činnosti/celkový CF</i>	-0,02	0,01	0,02	0,05	-0,09	0,02	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00
<i>Investičný CF/celkový CF</i>	1,25	-10,00	21,33	5,79	7,81	3,96		-	103,00	-87,50	-9,17
	0,00	0,00	0,00	-31,64	0,00	-0,04		894,00	0,00	-41,33	

Finančný CF/celkový CF	-0,25	11,00	-20,33	26,86	-6,81	-2,91		-	790,00	88,50	51,50
-------------------------------	-------	-------	--------	-------	-------	-------	--	---	--------	-------	-------

Index bonity body	-										
	180,61	117,73	59,02	49,97	457,30	2554,65	204,03	321,63	289,44	361,64	126,94
X1	0,03	0,08	0,07	0,10	0,08	0,05	0,01	0,04	0,03	0,02	0,02
X2	0,97	1,07	1,32	1,51	1,02	1,00	0,95	0,98	1,01	1,03	1,09
X3	-18,08	11,70	5,81	4,90	-45,78	-255,50	-20,43	32,11	28,89	36,12	12,63
X4	-0,03	0,06	0,08	0,07	-0,01	0,00	-0,02	0,01	0,01	0,01	0,03
X5	0,00	0,30	0,39	0,41	0,45	0,34	0,32	0,31	0,44	0,26	0,27
X6	1,85	1,32	1,57	1,99	2,02	1,15	2,15	2,72	2,58	2,06	2,69

Rýchly test	17,00	13,00	13,00	11,00	16,00	17,00	19,00	17,00	16,00	16,00	17,00
Krytie majetku	-3,07	6,15	24,51	33,59	2,14	0,20	-4,78	-1,93	1,17	2,75	8,49
Doba splácania dlhov	28,38	12,00	12,39	8,81	11,88	21,22	88,90	26,24	29,64	56,56	55,43
Podiel CF z celkových výkonov	1,90	5,47	3,58	3,40	3,76	3,89	0,54	1,38	1,25	0,82	0,60
Rentabilita celkového kapitálu	-5,70	8,02	12,99	13,54	-2,14	-0,39	-5,24	2,83	2,64	2,11	5,68

Altmanova metodika (Z)	0,90	1,31	2,05	2,69	1,70	0,96	1,91	2,80	2,87	2,26	3,10
A	-1,00	-0,50	-0,24	-0,07	-0,34	-0,25	-0,02	-0,04	0,22	0,13	0,13
B	-0,06	0,08	0,13	0,14	-0,02	0,00	-0,05	0,03	0,03	0,02	0,06
C	-0,06	0,08	0,13	0,14	-0,02	0,00	-0,05	0,03	0,03	0,03	0,07
D	-0,03	0,07	0,32	0,51	0,02	0,00	-0,05	-0,02	0,01	0,03	0,09
E	1,85	1,32	1,57	1,99	2,02	1,15	2,15	2,72	2,58	2,06	2,69

Tafflerov model (Z)	0,46	0,49	0,57	0,65	0,56	0,35	0,37	0,60	0,60	0,48	0,71
R1	-0,06	0,09	0,17	0,23	-0,02	-0,01	-0,15	0,07	0,12	0,15	0,37
R2	0,03	0,47	0,68	0,77	0,59	0,41	0,32	0,39	0,52	0,31	0,36
R3	1,03	0,94	0,75	0,58	0,93	0,66	0,35	0,43	0,29	0,18	0,20
R4	1,85	1,32	1,57	1,99	2,02	1,15	2,15	2,72	2,58	2,06	2,69

H Vybrané ukazovatele z účtovnej závierky Firmy C

Firma C	Skutočnosť							Plán			
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Spolu majetok	1158	1100	1101	1028	1093	952	938	942	977	834	826
Neobežný majetok	851	802	763	712	766	733	683	633	606	554	502
Dlhodobý nehmotný majetok											
Dlhodobý hmotný majetok	851	802	763	712	766	733	683	633	606	554	502
<i>v tom - pozemky</i>					102	102	102	102	102	102	102
<i>- budovy a stavby</i>	795	753	711	669	627	585	543	501	459	417	375
<i>- hnutelné veci</i>	56	49	52	43	37	46	38	30	45	35	25
<i>- ostatné</i>											
Obežný majetok	307	298	338	316	327	219	255	309	371	280	324
<i>v tom - zásoby</i>	228	215	241	226	266	134	164	221	278	187	231
<i>- krátkodobé pohľadávky</i>	62	58	64	68	53	44	56	52	60	60	60
<i>- finančné účty</i>	17	25	33	22	8	41	35	36	33	33	33
Spolu vlastné imanie a záväzky	1158	1100	1101	1028	1093	952	938	942	977	834	826
Vlastné imanie	380	514	582	331	193	302	478	352	326	394	631
<i>v tom - základné imanie</i>	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
<i>- fondy zo zisku</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>- zisk minulých období</i>	73	169	270	271	120	182	291	117	91	115	315
- výsledok hospodárenia bežného	296	334	301	49	62	109	176	224	224	268	305

obd.												
Závazky	778	586	519	697	900	650	460	590	651	440	195	
v tom - dlhodobé												
- z obchodného styku												
- leasing												
krátkodobé	678	536	469	667	880	250	96	190	39	155	35	
v tom - z obchodného styku	616	516	449	685	864	222	55	166	25	127	8	
- voči zamestnancom	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7	7	
- zo sociálneho poistenia	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	
- daňové záväzky a dotácie	52	11	10	-30	3	15	29	12	3	15	14	
- ostatné záväzky	4	3	4	4	5	5	3	3	2	2	2	
rezervy												
v tom - krátkodobé z nevyčerp.dov.zam												
Bankové úvery	100	50	50	30	20	400	364	400	612	285	160	
v tom - dlhodobé								400	320	240	160	
- bežné bankové úvery						400	364	0	292	45	0	
- finančné výpomoci	100	50	50	30	20							
výnosy z bežnej činnosti	2880	3174	2818	1977	2320	3183	2767	2307	2170	2387	2622	
Tržby z predaja tovaru - vozidiel	2838	3125	2750	1891	2217	3069	2653	2159	1978	2180	2400	
Tržby z vlastných výrobkov a služieb	5	6	6	7	60	66	72	120	150	155	160	
Tržby za predaj náhradných dielov	35	38	59	70	40	43	32	26	40	50	60	
Ostatné prevádzkové výnosy	2	5	3	9	3	5	10	2	2	2	2	

náklady na bežnú činnosť	2503	2757	2441	1913	2241	3034	2527	1996	1863	2024	2213
náklady na obstaranie tovaru	2384	2625	2310	1762	2087	2874	2346	1822	1694	1831	2020
spotreba materiálu a energie	5	5	6	6	6	11	12	10	10	10	10
náklady na spotrebované služby	7	8	7	10	11	15	17	11	11	11	11
osobné náklady	61	65	65	80	80	80	91	91	91	109	109
dane a poplatky	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2
odpisy k dlhodobému majetku	42	49	49	51	53	48	50	50	50	56	56
Ostatné prevádzkové náklady	2	3	2	2	2	4	9	9	5	5	5
obchodná marža	454	500	440	129	130	195	307	337	284	349	380
pridaná hodnota	482	531	492	190	213	278	382	462	453	533	579
výsledok hospodárenia z prevádzk.činn	377	417	377	64	79	149	240	311	307	363	409
Výnosy z finančnej činnosti	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
v tom - z predaja cenných papierov											
- kurozové zisky											
- úroky	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Náklady na finančnú činnosť	14	7	7	5	4	16	13	26	22	22	20
v tom - náklady na krátk.fin.majetok											
- nákladové úroky	10	5	5	3	2	11	11	21	20	20	18
- kurozové náklady											
- ostatné náklady na finanč.činnosť	4	2	2	2	2	5	2	5	2	2	2
výsledok hospodárenia z finančnej činn	-12	-5	-5	-3	-2	-14	-11	-24	-20	-20	-18
výsledok hospodárenia z mimoriadnej č											
výsledok hosp.za účt.obd.pred zdanením	365	412	372	61	77	135	229	287	287	343	391

<i>Daň splatná</i>	69	78	71	12	15	26	53	63	63	75	86
<i>Daň odložená</i>											
<i>výsledok hospodárenia za účtov.obdobie</i>	296	334	301	49	62	109	176	224	224	268	305

Č.r.	Údaj	Obdobie									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Vnútorná potreba zdrojov										
2.	Zmena stavu pohľadávok za upísané VI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Obstaranie dlhodobého N a H majetku	0	10	0	107	15	0	0	23	4	4
4.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zmena stavu zásob	-13	26	-15	40	-132	30	57	57	-91	44
6.	Zmena stavu pohľadávok z obchodného styku	-4	6	4	-15	-9	12	-4	8	0	0
7.	Zmena stavu ostatných pohľadávok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Zmena stavu časového rozlíšenia-A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Vnútorná potreba zdrojov celkom	-17	42	-11	132	-126	42	53	88	-87	48
10.	Vnútorný finančný potenciál										
11.	Zisk	334	301	49	62	109	176	224	224	268	305
12.	Odpisy	49	49	51	53	48	50	50	50	56	56
13.	Zmena stavu rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Dividendy	-200	-233	-300	-200	0	0	-350	-250	-200	-68
15.	Vnútorná tvorba zdrojov	183	117	-200	-85	157	226	-76	24	124	293
16.	Vonkajšie financovanie										
17.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	Zmena stavu dlhodobých úverov	0	0	0	0	0	0	400	-80	-80	-80

J Vybrané finančné ukazovatele z Banky X pre Firmu C

Podielové ukazovatele/obdobie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Rentabilita aktív</i>	25,56	30,36	27,34	4,77	5,67	11,45	18,76	23,78	22,93	32,13	36,92
<i>Rentabilita tržieb</i>	10,28	10,54	10,69	2,49	2,68	3,43	6,38	9,72	10,33	11,24	11,64
<i>Rentabilita vlastného imania</i>	77,89	64,98	51,72	14,80	32,12	36,09	36,82	63,64	68,71	68,02	48,34
<i>Prevádzková rentabilita tržieb</i>	13,10	13,16	13,39	3,25	3,41	4,69	8,71	13,49	14,16	15,22	15,61
<i>Podiel pridanej hodnoty v tržbách</i>	16,75	16,76	17,48	9,65	9,19	8,74	13,86	20,04	20,89	22,35	22,10
<i>EBIT</i>	375,00	417,00	377,00	64,00	79,00	146,00	240,00	308,00	307,00	363,00	409,00
<i>EBITDA</i>	417,00	466,00	426,00	115,00	132,00	194,00	290,00	358,00	357,00	419,00	465,00
<i>EBITDA/tržby</i>	14,49	14,70	15,13	5,84	5,70	6,10	10,52	15,53	16,47	17,57	17,75
<i>EBIT/tržby</i>	13,03	13,16	13,39	3,25	3,41	4,59	8,71	13,36	14,16	15,22	15,61

<i>Likvidita 1. stupňa</i>	0,02	0,04	0,06	0,03	0,01	0,06	0,08	0,19	0,10	0,17	0,94
<i>Likvidita 2. stupňa</i>	0,10	0,14	0,19	0,13	0,07	0,13	0,20	0,46	0,28	0,47	2,66
<i>Likvidita 3. stupňa</i>	0,39	0,51	0,65	0,45	0,36	0,34	0,55	1,63	1,12	1,40	9,26
	-	-	-	-	-	-	-				
<i>Pracovný kapitál</i>	471,00	288,00	181,00	381,00	573,00	431,00	205,00	119,00	40,00	80,00	289,00
<i>Relatívny ukazovateľ ČPK</i>	-40,67	-26,18	-16,44	-37,06	-52,42	-45,27	-21,86	12,63	4,09	9,59	34,99
<i>Viazanosť ČPK</i>	-16,37	-9,09	-6,43	-19,36	-24,73	-13,56	-7,44	5,16	1,85	3,35	11,03
<i>Platobná neschopnosť</i>	10,94	9,24	7,33	9,81	16,60	5,68	1,71	3,65	0,65	2,58	0,58

<i>Celková zadĺženosť aktív</i>	67,18	53,27	47,14	67,80	82,34	68,28	49,04	62,63	66,63	52,76	23,61
<i>Zadĺženosť vlastného imania</i>	204,74	114,01	89,18	210,57	466,32	215,23	96,23	167,61	199,69	111,68	30,90
<i>Zadĺženosť aktív bankovými úvermi</i>	8,64	4,55	4,54	2,92	1,83	42,02	38,81	42,46	62,64	34,17	19,37
<i>Úrokové krytie</i>	37,50	83,40	75,40	21,33	39,50	13,27	21,82	14,67	15,35	18,15	22,72

<i>Doba obratu pohľadávok</i>	12,93	10,98	13,64	20,73	13,72	8,30	12,19	13,54	16,61	15,09	13,74
<i>Doba obratu krátkodobých pohľadávok</i>	12,93	10,98	13,64	20,73	13,72	8,30	12,19	13,54	16,61	15,09	13,74
<i>Doba obratu pohľadávok z obchodného styku</i>	12,93	10,98	13,64	20,73	13,72	8,30	12,19	13,54	16,61	15,09	13,74
<i>Doba obratu záväzkov</i>	141,35	101,48	99,96	203,35	227,88	47,18	20,89	49,46	10,79	38,99	8,02
<i>Doba obratu krátkodobých záväzkov</i>	141,35	101,48	99,96	203,35	227,88	47,18	20,89	49,46	10,79	38,99	8,02
<i>Doba obratu záväzkov z obchodného styku</i>	128,42	97,70	95,70	208,84	223,74	41,90	11,97	43,21	6,92	31,95	1,83
<i>Doba obratu zásob</i>	47,53	40,71	51,37	68,90	68,88	25,29	35,69	57,53	76,94	47,04	52,90
<i>Tokové zadĺženie</i>	2,30	1,53	1,48	6,97	7,83	4,14	2,04	2,15	2,38	1,36	0,54
<i>Likvidita z CF</i>	0,32	0,53	0,58	-0,48	0,03	0,48	0,13	2,79	0,60	1,28	0,00
<i>Celkový CF/záväzky</i>	0,01	-0,02	-0,03	0,05	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,08	0,00
<i>CF zo základnej podnikateľskej činnosti/celkový CF</i>	31,38	-28,09	-21,64	-10,06	-5,00	315,00	-19,33			-7,76	
<i>Investičný CF/celkový CF</i>	-1,25	0,00	7,64	-0,45	0,00	0,00	7,67			-15,21	
						-					
<i>Finančný CF/celkový CF</i>	-29,13	29,09	15,00	11,52	6,00	314,00	12,67			23,97	

Index bonity body	22,41	15,43	15,20	114,84	117,44	48,95	21,13	21,71	23,85	14,16	6,73
X1	0,02	0,04	0,06	0,03	0,01	0,06	0,08	0,06	0,05	0,08	0,17
X2	1,49	1,88	2,12	1,47	1,21	1,46	2,04	1,60	1,50	1,90	4,24
X3	2,13	1,42	1,40	11,43	11,69	4,81	2,01	2,06	2,27	1,28	0,50
X4	0,13	0,13	0,13	0,03	0,03	0,04	0,08	0,12	0,13	0,14	0,15
X5	0,20	0,20	0,22	0,22	0,24	0,14	0,17	0,23	0,28	0,22	0,28
X6	2,49	2,89	2,56	1,92	2,12	3,34	2,95	2,45	2,22	2,86	3,17

Rýchly test	11,00	10,00	10,00	14,00	16,00	12,00	10,00	10,00	10,00	10,00	8,00
Krytie majetku	32,82	46,73	52,86	32,20	17,66	31,72	50,96	37,37	33,37	47,24	76,39
Doba splácania dlhov	44,76	22,44	14,73	30,68	111,50	14,85	12,14	15,39	18,73	12,33	4,91
Podiel CF z celkových výkonov	0,59	0,79	1,17	1,11	0,34	1,29	1,26	1,56	1,52	1,38	1,26
Rentabilita celkového kapitálu	25,56	30,36	27,34	4,77	5,67	11,45	18,76	23,78	22,93	32,13	36,92

Altmanova metodika (Z)	3,60	4,49	4,19	2,08	2,11	3,75	4,15	3,94	3,57	4,86	6,57
A	-0,41	-0,26	-0,16	-0,37	-0,52	-0,45	-0,22	0,13	0,04	0,10	0,35
B	0,26	0,30	0,27	0,05	0,06	0,11	0,19	0,24	0,23	0,32	0,37
C	0,32	0,38	0,34	0,06	0,07	0,14	0,25	0,31	0,30	0,41	0,48
D	0,49	0,88	1,12	0,47	0,21	0,46	1,04	0,60	0,50	0,90	3,24
E	2,49	2,89	2,56	1,92	2,12	3,34	2,95	2,45	2,22	2,86	3,17

Tafflerov model (Z)	-218,3	-91,6	-77,3	-336,6	-435,7	-272,3	-121,8	51,9	-22,8	76,4	189,4
----------------------------	--------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	------	-------	------	-------

R1	-413,0	-174,0	-147,0	-636,0	-823,0	-515,0	-231,0	97,0	-44,0	143,0	356,0
R2	0,39	0,51	0,65	0,45	0,36	0,34	0,55	0,52	0,57	0,64	1,66
R3	0,67	0,53	0,47	0,68	0,82	0,68	0,49	0,20	0,34	0,24	0,04
R4	2,49	2,89	2,56	1,92	2,12	3,34	2,95	2,45	2,22	2,86	3,17